

OPŠTI USLOVI POSLOVANJA

**„MF banka“ a.d. Banja Luka
za tržište Republike Srpske**

Autorsko pravo

Ovaj dokument je ekskluzivno pravo »MF banka« a.d. Banja Luka i njegov se sadržaj, u cjelosti i/ili djelimično ne smije kopirati, umnožavati i/ili distribuisati bez pismene saglasnosti »MF banka« a.d. Banja Luka.

OPŠTI USLOVI POSLOVANJA

1. UVODNE ODREDBE

1.1. Definicija Opštih uslova poslovanja

Član 1.

Opšti uslovi poslovanja „MF banka“ a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: Opšti uslovi poslovanja) uređuju osnovne uslove poslovanja, koje „MF banka“ a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: Banka) primenjuje na sve Klijente Banke, prilikom uspostavljanja poslovnog odnosa između Klijenta i Banke, prilikom komunikacije između Klijenta i Banke i uopšte prilikom pružanja bančinih usluga i plasiranja proizvoda na tržištu.

Opštim uslovima poslovanja propisuju se standardni uslovi poslovanja Banke koji se primjenjuju na Klijente.

Opšti uslovi poslovanja predstavljaju sastavni dio bilo kog poslovnog odnosa koji se zasniva između Banke i Klijenta (skraćeno: poslovni odnos), te je Banka dužna da primjenjuje, a Klijent da poštuje Opšte uslove poslovanja. Poslovni odnosi mogu nastati po osnovu: pisanog ugovora između Banke i Klijenta, pristupnice ili drugog dokumenta potpisanog od strane Klijenta, u skladu sa aktima Banke i drugih oblika poslovnog odnosa između Banke i Klijenta nastalih u skladu sa važećom propisima i aktima Banke i bez posebnog zaključenja pisanog ugovora.

U slučaju da se ne slažu odredbe Opštih uslova poslovanja sa odredbama posebnih i drugih uslova poslovanja i internih akata Banke, koji dopunjuju ove Opšte uslove poslovanja, sa pojedinačno zaključenim ugovorima između Klijenta i Banke, prioritet u primjeni imaju odredbe pojedinačnog Ugovora.

Opšti uslovi poslovanja važe nezavisno od toga u kojoj organizacionoj jedinici Banke u RS se zasniva poslovni odnos, te se primjenjuju i u slučajevima kada druga lica (pravna ili fizička) zastupaju Banku, odnosno prema izdatim ovlaštenjima u ime i za račun Banke vrše određene usluge.

Odredbe Opštih uslova poslovanja i / ili Posebnih uslova poslovanja primjeniče se prije ili umjesto odredbi propisa koji uređuju obligacione odnose, izuzev ako se ne radi o prinudnim propisima.

Uslovi poslovanja sa fizičkim licima, Klijentima koji koriste usluga u svrhe koje nisu namijenjene njihovoj poslovnoj ili drugoj komercijalnoj djelatnosti (u smislu Zakona o bankama Sl.Gl. RS br. 4 / 2017) su pobliže definisani poglavljem 6. ovih Opštih uslova poslovanja.

1.2. Riječnik pojmova

Član 2.

U okviru Opštih uslova poslovanja, a u vezi sa odvijanjem bankarskog poslovanja, određeni termini imaju sljedeća značenja:

- **Klijent** je fizičko lice i / ili poslovni subjekt, rezident ili nerezident, koji zasniva poslovni odnos sa Bankom.
- **Poslovni subjekt** je Klijent koji se bavi određenom poslovnom djelatnošću, registrovanom kod nadležnih organa ili institucija u zemlji i inostranstvu, u skladu sa važećom regulativom.

- **Rezidenti** su pravna lica koja su registrovana u Bosni i Hercegovini, osim predstavništava pravnih lica koja se nalaze izvan Bosne i Hercegovine, ogranci - filijale stranih pravnih lica upisani u registar kod nadležnog organa u Bosni i Hercegovini, preduzetnici – pojedinci koji samostalno obavljaju djelatnost radi sticanja dobiti i koji su registrovani kod nadležnog organa u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini, fizička lica sa prebivalištem u Bosni i Hercegovini, osim fizičkih lica čiji privremeni boravak u inostranstvu traje duže od jedne godine, fizička lica - strani državljani koji na osnovu dozvole za boravak, odnosno radne vize u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini borave 183 dana ili više, osim stranih državljana zaposlenih u diplomatskim i konzularnim predstavništvima, kao i njihovi članovi porodice, potom državni organi i organizacije, diplomatska predstavništva u inostranstvu, lica zaposlena u tim predstavništvima, kao i članovi njihovih porodica.
- **Nerezidenti** su pravna lica čije je sjedište i djelatnost registrovana na teritoriji van Bosne i Hercegovine, fizička lica koja su državljani Bosne i Hercegovine, čije je mjesto prebivališta ili boravišta u inostranstvu godinu dana i duže, fizička lica koja nisu državljani Bosne i Hercegovine (stranci), čije je mjesto prebivališta ili boravišta u Republici Srpskoj i BiH sa prekidima ili do 183 dana neprekidno, strana diplomatska i konzularna predstavništva, predstavništva Ujedinjenih nacija i predstavništva međunarodnih organizacija u Republici Srpskoj i BiH, međunarodne misije (mirovne, humanitarne, vojne i druge)u Republici Srpskoj i BiH, predstavništva stranih pravnih lica koja obavljaju privrednu djelatnost u inostranstvu, strana udruženja i fondacije registrovane u inostranstvu, koje djeluju u RS.
- **Prostorija Banke** je sjedište Banke, njenih poslovnih jedinica i drugih organizacionih dijelova.
- **Bankarski dan** je dio dana tokom kojeg je Banka otvorena za prijem, obradu i prenos naloga za plaćanje i ostalih obavještenja u vezi platnih transakcija.
- **Račun** predstavlja bilo koji račun otvoren kod Banke na osnovu ugovora i/ili štedne knjižice između Klijenta i Banke, u svrhu izvršenja pojedinačne platne transakcije. Stanje novčanih sredstava na računu ima osobine depozita po viđenju ili depozita oročenog na određeni rok.
- **Vlasnik računa** je Klijent Banke koji kao učesnik u platnom prometu otvara transakcione račune u domaćoj valuti, transakcione račune u stranoj valuti i druge depozitne račune, sa svrhom obavljanja depozitnih poslova, platnog prometa u zemlji i inostranstvu.
- **Izvršenje naloga za plaćanje** označava sprovođenje instrukcija nalogodavca od strane Banke, koje su sadržane u nalogu za plaćanje, do visine raspoloživog stanja sredstava na računu.
- **Raspoloživo stanje** podrazumijeva stanje sredstava računa od prethodnog dana, uvećano za priliv sredstava u toku dana i za sredstva na osnovu ugovora o dozvoljenom negativnom saldu na računu zaključenim sa klijentom, umanjena za izvršena plaćanja, za rezervisana sredstva u tom danu do momenta utvrđivanja raspoloživog stanja.
- **Osiguran depozit** podrazumijeva najveći iznos osiguranog depozita, zajedno sa obračunatom kamatom, koji isplaćuje Agencija za osiguranje depozita BiH po klijentu - deponentu, kao prikladan depozit umanjen za zakonski ili ugovoreni dug klijenta prema Banci, najviše do iznosa utvrđenog odlukom Upravnog odbora Agencije za osiguranje depozita BiH ili koji je manji.

- **Nalogodavac** je Klijent Banke koji inicira platnu transakciju.
  - **Nalog za plaćanje** označava безусловnu instrukciju datu Banci da izvrši isplati ili uplati određene sume novca sa označenog računa, koji ispostavlja nalogodavac u papirnoj i/ili elektronskoj formi.
  - **Platna transakcija** podrazumijeva isplatu sredstava povjeriocu sa računa dužnika ili prenos na njegov račun. Transfer između dva računa istog vlasnika ili različitih vlasnika računa, odnosno različitih klijenata, takva platna transakcija može biti bezgotovinska transakcija ili transakcija u gotovom novcu.
  - **Domaća valuta** je konvertibilna marka (KM) i zakonsko sredstvo plaćanja svih javnih i privatnih obaveza i dugova u Bosni i Hercegovini.
  - **Strana sredstva plaćanja** su devize, efektivni strani novac i strane hartije od vrijednosti, od čega su:
    - a. devize - potraživanja u inostranstvu koja glase na stranu valutu,
    - b. efektivni strani novac - potraživanje u gotovini, odnosno papirni ili kovani novac koji glasi na stranu valutu,
    - c. strane hartije od vrijednosti - hartije od vrijednosti koje emituje nerezident i koje glase na stranu valutu.
  - **Datum valute** - označava bankarski dan na koji se treba izvršiti nalog za plaćanje po instrukciji nalogodavca ili Banke.
  - **Preduzetnici** su fizička lica koja su registrovana radi sticanja dobiti i u vidu zanimanja obavljaju zakonom dozvoljene delatnosti.
  - **Tržišni segment „MSME“** od engleskih riječi „Micro, Small and Medium Enterprises“ (mikro, mala i srednja društva), čine klijenti koji ostvaruju ukupan godišnji prihod **do 5.000.000 KM**, a može da obuhvata sljedeće subjekte:
    - **Pravna lica u većinski privatnom vlasništvu**, registrovana u obliku DOO, AD, DD i slično (sa JIB);
    - **Preduzetničku djelatnost** (sa JIB) odnosno SP, advokatske i notarske kancelarije, stomotološke ordinacije, apoteke, te ostale registrovane preduzetničke obrte i aktivnosti koje se obavljaju u sklopu radionice, kancelarije, biroa, servisa, pansiona, taksi prevoznika, auto prevoznika i slično;
    - **Ostale poslovne subjekte** (sa JIB) registrovane kao: nerezidentna pravna lica, predstavništva stranih pravnih firmi, finansijske institucije (brokerske kuće, banke, osiguravajuća društva, mikrokreditna i lizing društva, mjenjačnice i druge), sportska udruženja, udruženja osnovana od teritorijalnih organa, političke i nevladine organizacije, obrazovni sektor, obrazovne, zdravstvene i vjerske ustanove, agencije, fondacije, neprofitne organizacije i udruženja, ZEV, zemljoradničke i druge zadruge, crkve i registrovane vjerske zajednice, kao i komunalna/javna/društvena preduzeća i privredna društva (registrovana u obliku DOO/AD/DD) u većinskom vlasništvu države i/ili lokalne uprave i slično.
    - Pored navedenog, obuhvata i plasmane odobrene fizičkim licima, koji imaju poslovnu namjenu i/ili koji se odobravaju na osnovu registrovanog biznisa koji je u vlasništvu tog fizičkog lica.
- MSME segment se dijeli na podsegmente** na nivou klijenta (poslovnog subjekta) po osnovu ukupno ostvarenog iskazanog prihoda prethodne ili tekuće godine (u zavisnosti koji je veći), ili na nivou partije fizičkog lica u zavisnosti od vrste/namjene, kako slijedi:
- **MSME-Mikro** - do 200.000 KM ukupno ostvarenog prihoda;

- **MSME-Mala**– od 200.001 do 1.500.000 KM ukupno ostvarenog prihoda;
  - **MSME-Srednja**– od 1.500.001 do 5.000.000 KM ukupno ostvarenog prihoda.
  - **MSME-Preduzetnici** - obuhvata samo određene partije (plasmene) onih fizičkih lica preduzetnika koji imaju svoj regivlastiti biznis (registrovanu djelatnost) pa koriste proizvod sa poslovnom namjenom ili koji se odobravaa na osnovu analize registrovane djelatnosti.
- **Segment Velikih klijenata (COR i PUB tržišni segment)** obuhvata sljedeće:
    - **COR odnosno Korporativni klijenti** su (od engleske riječi „Corporate“ - registrovano privredno društvo) privredna društva koja ostvaruju godišnji ukupan prihod **veći od 5.000.000 KM¹**, a obuhvataju iste poslovne subjekte (sa JIB) kako je opisano iznad kod MSME.
    - **PUB, odnosno Klijenti javnog sektora (od engleske riječi “Public” - Javan)** obuhvataju poslovne subjekte i organizacije kao što su: Državni i pravosudni organi, Ministarstva, Organ jedinice lokalne samouprave (tj. Opštine i Gradovi), Vojne ustanove, Centralna banka, Ambassade, Nerezidenti-diplomatske i konzularne misije, Fondovi PIO i drugi javni investicioni fondovi, Društva za upravljanje penzionim fondovima, Berza, **bez obzira na godišnji prihod**.
  - **Stanovništvo** je tržišni segment koji obuhvata sva fizička lica, na nivou klijenta, odnosno sve plasmene i proizvode koji se koriste u svrhu nenamjenske potrošnje i/ili kupovinu i adaptaciju stambenih jedinica i slično.
  - **Bonitetno fizičko lica** je lice sa preostalom kreditnom sposobnošću i stalnim zaposlenjem.
  - **Refinansiranje** predstavlja aktivnost kojom se vrši odobravanje novog kreditnog plasmana uz « zatvaranje » postojećeg kredita uz mogućnost plasmana i dodatnih sredstava. Refinansirati se mogu krediti koje klijenti koriste u Banci ili kod drugih finansijskih institucija.
  - **Kredit** (“kredit“ potiče iz francuskog, njemačkog i talijanskog jezika, a značenje riječi iz latinskog jezika “ono što je povjereno, zajam“) je novčani dužničko-povjerilački odnos u kojem povjerilac kredita (obično Banka) ustupa pravo korištenja određenog iznosa novčanih sredstava dužniku (debitoru), na ugovoreno vrijeme i uz ugovorene uslove povrata.
  - **Kreditna sposobnost** (“kreditna sposobnost“ potiče od engleske riječi “credit rating” i njemačke “Kreditklasse”, “Kreditgrad”) je skup karakteristika dužnika prema kojima kreditor procjenjuje hoće li mu odobreni kredit biti otplaćen u skladu s ugovorom. Do ocjene kreditne sposobnosti tražioca kredita, Banka dolazi na osnovu posebne analize prethodnih kreditnih odnosa banke i tražioca, kao i na osnovu svih raspoloživih informacija o tražiocu kredita.
  - **Kamata** (engl. *interest*, njem. *Zins*) je cijena za prepuštanje kapitala na određeni rok.
  - **Ugovorna kamata** određuje se Ugovorom, a determinisana je ponudom i potražnjom na tržištu kapitala.

---

¹ U slučaju da Privredno društvo ima obim godišnjeg prihoda veći od 5.000.000 KM ali se obraća sa zahtjevom manjeg iznosa i ukupnom izloženošću u banci ispod 1.500.000 KM, sa kojim se mogu ugovoriti uslovi definisani za MSME, Uprava banke može na zahtjev Poslovne mreže odobriti odstupanje odnosno dati saglasnost da se navedeni klijent servisira u filijali i tretira kao MSME klijent.

- **Zatezna kamata** je kamata koju duguje dužnik novčane obaveze, ako se nađe u kašnjenju. Povjerilac ima pravo na zateznu kamatu bez obzira na to da li je pretrpio kakvu štetu zbog dužnikovog kašnjenja. Zatezna kamata koju Banka zaračunava ne može biti veća od visine zakonske zatezene kamate.
- **Kamatna stopa** je cijena izražena u procentima koja se plaća za korišćenje tuđih sredstava – novca ili kapitala.
- **Efektivna kamatna stopa (EKS)** je dekurzivna kamatna stopa koja se obračunava na godišnjem nivou, primjenom složenog kamatnog računa, u procentima sa dvije decimale i važi od dan obračuna. EKS je kamatna stopa primjenom koje se diskontovani novčani prilivi izjednačuju sa diskontovanim novčanim odlivima koji se odnose na date kredite, odnosno primljene depozite. Pod novčanim tokovima podrazumjevaju se sva novčana primanja i svi novčani izdaci klijenta koji nastaju povodom korišćenja kredita, odnosno polaganja depozita.

Cilj uvođenja efektivne kamatne stope je zaštita Klijenata, u smislu uvođenja transparentnog prikaza troškova kredita, odnosno prihoda depozita kod svih banaka.

Efektivna kamatna stopa iskazuje ukupne troškove usluge koje plaća, odnosno prima korisnik te usluge, pri čemu su ti troškovi izraženi kao procenat ukupnog iznosa usluge na godišnjem nivou, a utvrđuje se po metodologiji koju propisuje Agencija.

MF banka a.d. Banja Luka svojim klijentima, kao dio redovne procedure ugovaranja kredita ili depozita, uručuje otplatni plan, sa jasno iskazanom efektivnom kamatnom stopom.

Banka u skladu sa vežećom regulativom vrši obračun i iskazuje EKS.

- **Tražilac kredita** je fizičko lica ili poslovni subjekt koji se obraća Banci sa zahtjevom za odobrenje kreditnog plasmana. Ukoliko je tražilac kredita fizičko lice potrebno je da bude u stalnom radnom odnosu, odnosno da ima redovna mjesečna primanja najmanje tri mjeseca. Izuzetak od ovog pravila su proizvodi kod kojih se ne dokazuje kreditna sposobnost (npr. lombardni krediti). Da bi fizičko lice kao klijent mogao podnijeti zahtjev za kredit potrebno je da je punoljetan. Krediti se odobravaju rezidentima i nerezidentima u skladu sa zakonom.
- **Solidarni dužnik tražioca kredita (skraćeno Sudužnik)** u skladu sa ZOO, prihvata da za sve obaveze iz poslovnog odnosa Klijent - Banka odgovara Banci kao Glavni dužnik - Klijent i Banka može da zahtijeva ispunjenje obaveza od Klijenta, Sudužnika ili od svih u isto vrijeme. Solidarni dužnik za sve obaveze Klijenta, po osnovu poslovnog odnosa, odgovara/ju Banci svojom cjelokupnom imovinom, nekretninama i pokretnim stvarima i svim svojim pravima, te u svrhu obezbjeđenja obaveza Sudužnik pristaje, u slučaju da Klijent ne izmiruje svoje obaveze u rokovima, na pravo Banke da naplati iz njegovih nekretnina i pokretnih stvari u postupku prinudne naplate tj. pristaje na podvrgavanje neposrednom izvršenju na svojoj imovini. Institutom Sudužnika Banka pojačava kreditnu sposobnost Klijenta.
- **Status Klijenta Banke** stiče fizičko lice ili poslovni subjekt koji koristi bar jedan proizvod/uslugu Banke.
- **Anuitetni plan** ili plan otplate kredita sastavni je dio ugovora o kreditu, a predstavlja raspored periodičnih iznosa koje korisnik kredita plaća pri izmirivanju svojih obaveza prema povjeriocu. Anuiteti se sastoje od glavnice i kamate, a mogu biti mjesečni, tromjesečni, polugodišnji i godišnji. Anuitetni

plan se uručuje Klijentu prilikom potpisa Ugovora o kreditu, u formi i sa sadržajem koji su u skladu sa zakonskom regulativom.

- **Prijevremena otplata kredita:** Klijent ima pravo da izvrši prijevremenu (djelimičnu ili u cijelosti) otplatu kredita, pod uslovom da obavijesti Banku o svojoj namjeri tri dana prije otplate. Banka je dužna korisniku kredita sačiniti plan prijevremene otplate kredita i isti mu uručiti. Plan prijevremene otplate sadrži ukupan dug Klijenta na dan obračuna i važi na taj dan. Ukoliko klijent ne izvrši povrat na dan za koji važi obračun, obračun se smatra nevažećim. Prilikom obračuna iznosa koji Klijent treba da vrati Banci, Banka obračunava ugovorenu naknadu za prijevremeni povrat kredita, na iznos nedospjele glavnice, ukoliko se radi o otplati kredita u cijelosti, odnosno na iznos glavnice koji se prijevremeno otplaćuje, ukoliko se radi o djelimičnoj otplati kredita.
- **Valutna klauzula:** pojam valutne klauzule predstavlja ugovaranje kreditno-depozitnih poslova na način da se odobreni iznos kredita/primljenog depozita vezuje za EUR ili neku drugu stranu valutu. Rezidentima Banka ne može odobriti kredit u stranoj valuti, osim u slučaju namjene uvoza (za poslovne subjekte). Da bi se zaštitila od valutnog rizika Banka odobrava rezidentima kredite u domaćoj valuti uz valutnu klauzulu, odnosno uz vezivanje vrijednosti kredita za stranu valutu, najčešće EUR. Kredit uz valutnu klauzulu može se ugovoriti u stranoj valuti, ali se njegov plasman i povrat vrši isključivo u domaćoj valuti, po srednjem kursu na dan isplate/uplate .
- **Konverzija obaveza:** ukoliko je kredit odobren u KM valuti, uz valutnu klauzulu u EUR –u, Banka je ovlaštena da ukoliko tokom trajanja ugovora dođe do promjene kursa KM u odnosu na EUR, izvrši konverziju preostalih obaveza Korisnika kredita u EUR valutu, u skladu sa službeno utvrđenim kursom Centralne banke BiH na dan dospijeća ili ispunjenja obaveza. Banka će o sprovedenoj konverziji i datumu konverzije obavijestiti Klijenta bez odlaganja i dostaviti mu novi anuitetni plan u EUR valuti.
- **Naknada** je prihod koji Banka ostvaruje obavljanjem određenog bankarskog posla /usluge. Vrsta i visina naknada definisana je aktima Banke.
- **Bankarska garancija** predstavlja sredstvo obezbjeđenja potraživanja, koje se zbog svoje prilagođenosti potrebama poslovnog prometa često koristi u poslovnoj praksi. Bankarska garancija je instrument obezbjeđenja plaćanja i predstavlja neopozivu izjavu banke da će korisniku garancije platiti određenu sumu novca za slučaj neizvršenja ili neurednog izvršenja ugovorene obaveze od strane nalogodavca.
  - a. NOSTRO garancije (garancija koje Banka daje po nalogu svoga Klijenta).
  - b. LORO garancije (garancije koje Banka prima od neke druge banke u korist svoga Klijenta).
- **Akreditiv** je pismo ili instrument plaćanja / obezbjeđenja plaćanja, kojim nalogodavac akreditiva, preko Banke, stavlja na raspolaganje korisniku akreditiva određeni iznos, a koji korisnik može naplatiti kada ispuni određene uslove tj. obaveze prema nalogodavcu akreditiva.

2. KLIJENT

2.1. Identifikacija klijenta

Član 3.

U skladu sa Zakonom o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma i drugih zakonskih i podzakonskih propisa, Banka je dužna da obavi identifikaciju Klijenta prilikom uspostavljanja poslovnog odnosa, prilikom izvršenja svake transakcije.

Identifikacija podrazumijeva postupak utvrđivanja identiteta Klijenta i provjeru istog na osnovu dokumentacije, utvrđivanje stvarnog vlasnika, zakonskih zastupnika, utvrđivanje lica ovlaštenih za raspolaganje sa sredstvima na računu / ima, pribavljanje podataka iz dokumentacije o svrsi, namjeni i prirodi poslovnog odnosa, transakcije i redovno praćenje preduzetih poslovnih aktivnosti Klijenta.

Za fizička lica, zakonske zastupnike, preduzetnike, fizička lica koja participiraju u pravnom licu identifikacija se vrši uvidom i prikupljanjem podataka iz važeće identifikacione dokumentacije, sa slikom Klijenta u njegovoj ličnoj prisutnosti.

Za pravna lica identifikacija se vrši, u prisutnosti zakonskog zastupnika ili punomoćnika pravnog lica, uvidom u originalnu ili ovjerenu kopiju isprava i druge poslovne dokumentacije, koja mora da bude ažurna i tačna, a odražava stvarno stanje Klijenta.

Poslovni odnos, odnosno otvaranje računa ili izvršenje transakcije neće se uspostaviti/izvršiti ukoliko Banka nije u mogućnosti sprovesti identifikaciju, bez obaveze da daje dodatna objašnjenja ukoliko dođe do saznanja ili opravdane sumnje da bi Klijent stupanjem u poslovni odnos sa Bankom kršio zakonske propise ili štetio interesima Banke.

2.2. Potpis Klijenta

Član 4.

Klijent je dužan da potpisuje dokumente na način kako je to učinjeno na identifikacionom dokumentu za fizička lica, odnosno na OP obrascu, kartonu deponovanih potpisa kod Banke ili drugom dokumentu za poslovne subjekte (eventualne pravne posljedice u slučaju da se klijent potpiše parafom ili štampanim slovima banka neće snositi).

Kada se radi o Klijentima - stranim licima koji ne dolaze iz zemalja gdje je zvanično pismo latinica / ćirilica, isti su dužni da se pored potpisa pismom zemlje iz koje dolaze potpišu i latinicom / ćirilicom.

Klijent koji je nepismen na dokumentima Banke umjesto potpisa stavlja krstić i otisak desnog kažiprsta, a navedeno potvrđuju dva radnika Banke svojim potpisom uz napomenu "nepismen". U slučaju sumnje radnika u identitet nepismenog lica, Banka ima pravo da zahtijeva da Klijent svoj otisak kažiprsta na dokumentu Banke ovjeri i od strane nadležnog organa za ovjere.

2.3. Zastupanje Klijenta od strane zakonskog zastupnika / punomoćnika i ovjera dokumenata

Član 5.

Kada Klijenta - fizičko lice zastupa zakonski zastupnik (roditelj ili staratelj) isti je dužan da prilikom obavljanja bilo koje radnje u ime i za račun Klijenta dostavi dokaz da je zakonski zastupnik (za staratelja se dostavlja Odluka nadležnog organa).

Kada Klijenta – fizičko lice zastupa punomoćnik, punomoć se potpisuje pred ovlaštenim radnikom Banke, ukoliko zakon ne propisuje drugačije. U izuzetnim slučajevima Banka može da uvaži i punomoć koja je potpisana van prostorija Banke ali onda takva punomoć mora biti ovjerena od strane nadležnog organa (notar, sud, organ uprave) i najstarija mjesec dana od datuma obrade.

Kada Klijenta – pravno lice zastupa punomoćnik onda takva punomoć mora biti sačinjena na memorandumu firme, u skladu sa regulativom, a u određenim slučajevima po zahtjevu Banke Klijent je dužan dostaviti punomoć ovjerenu i od strane nadležnog organa.

Za zakonskog zastupnika, odnosno punomoćnika, kada je u pitanju identifikacija i potpisivanje, vrijede odredbe člana 3. i člana 4. Opštih uslova poslovanja.

Banka ima pravo da zahtijeva da određene radnje u pravnom prometu obavlja isključivo Klijent Banke.

Punomoć može biti data kao generalna punomoć ili kao posebna punomoć i u tom slučaju je punomoćnik ovlašten da u ime i za račun Klijenta preuzima samo određene radnje. Punomoć za preuzimanje poslova u Banci vrijedi najduže 6 mjeseci od dana izdavanja, te nakon toga se mora dostaviti svježja punomoć.

Opoziv odnosno otkaz punomoći obavlja se na osnovu pisane izjave davaoca punomoći ili punomoćnika pred ovlaštenim radnikom Banke. Ako je izjava sačinjena izvan Banke, potpis davaoca punomoći/punomoćnika na izjavi mora biti ovjeren od strane nadležnog organa. Izjava o opoziv, odnosno otkazu proizvodi pravno djestvo prema Banci od momenta prijema izjave od strane Banke. Opoziv punomoći nema dejstva na sve radnje nastale prije nego što je Banci dostavljen opoziv. Sa danom prestanka važenja punomoći punomoćenik ne može više vršiti ni jednu radnju u ime i za račun Klijenta. U slučaju nastanka materijalne štete iz date punomoći istu snosi davalac punomoći.

Punomoć može prestati i u drugim slučajevima regulisanim zakonom (smrt davaoca punomoći ili punomoćnika, postavljanjem staratelja Klijentu, istekom roka punomoći i dr.).

U slučaju da punomoć ili određeni dokument/isprava dolazi iz inostranstva, prethodno je potrebno sprovesti postupak njihove legalizacije, osim ako dvostranim i višestranim međunarodnim ugovorima nije utvrđeno drukčije.

Postupak legalizacije isprave se vrši ovjerom od strane nadležnog organa strane države u kojoj su sačinjene, a kojom se na ispravi potvrđuje vjerodostojnost pečata i potpisa, službene osobe, koja su stavljeni na ispravu, ali ne i njen sadržaj, za takvu ispravu je potrebna ovjera i nadležnih organa u BiH (Ministarstvo vanjskih poslova BiH).

Zemlje potpisnice Haške Konvencije o ukidanju potrebe legalizacije stranih javnih isprava, od 5. oktobra 1961. godine, imaju pojednostavljen je postupak legalizacije u odnosima između ugovornih stranaka, pa isprava podliježe jednom ovjeravanju nadležnog tijela države koja je ispravu izdala uz nadovjeru "Apostille" pečatom.

Dokumenti/isprave koji dolaze iz određenih zemalja (Hrvatska, Srbija, Crna Gora i dr.) sa kojima BiH ima potpisane posebne sporazume imaju istu snagu javnih dokumenata kao da su izdate na teritoriji BiH.

Isprave koje dolaze iz inostranstva moraju biti prevedene od strane ovlaštenog sudskog tumača (osim onih koje dolaze iz Hrvatske, Srbije, Crne Gore i dr.).

2.4. Smrt Klijenta / prestanak postojanja poslovnog subjekta

Član 6.

U slučaju smrti Klijenta, fizičkog lica, Banka će po prijemu pismene informacije o ovoj činjenici onemogućiti raspolaganje svim sredstvima Klijenta koja su položena kod Banke od strane punomoćnika / zastupnika Klijenta.

Kada Banka zaprimi pisani dokument o smrti fizičkog lica (izvod iz matične knjige umrlih) sve date punomoći i druga ovlaštenja zakonskih zastupnika za upravljenje i raspolaganjem računima i drugom imovinom koja je u posjedu Banke, te obavljanje drugih radnji u ime Klijenta prestaju.

Banka će dozvoliti raspolaganje računima umrlog lica samo po prijemu pravosnažne i izvršne Odluke suda/drugog nadležnog organa kojom se dozvoljava raspolaganje imovinom/ostavštinom umrlog.

Banka ne odgovara za štetu koja nastane kao posljedica raspolaganja sredstvima na računim Klijenta/preduzimanjem drugih pravnih radnji u ime Klijenta, ukoliko nije pismeno obavještena o smrti Klijenta.

U slučaju prestanka postojanja pravnih lica, preduzetnika i drugih poslovnih subjekata koji nastupaju u pravnom prometu, a nisu fizička lica, Banka postupa u skladu sa važećom zakonskom regulativom.

3. OPŠTE ODREDBE

3.1 Obaveze i prava Banke

Član 7.

1. Banka je u obavezi da u poslovnim odnosima sa Klijentom postupa sa dužnom pažnjom, profesionalnom pažnjom, rukovodeći se načelom savjesnosti i poštenja, u skladu sa važećim propisima, aktima Banke i dobrim poslovnim običajima.

2. Čuvanje poslovne tajne

Nadzorni odbor, uprava, svi zaposleni, kao i svako lice koje se angažuje za rad u Banci po bilo kom osnovu dužni su da čuvaju poslovnu tajnu odnosno informaciju koju su saznali u toku obavljanja poslova za Banku i čije bi saopštavanje neovlaštenim licima izazvalo ili moglo da izazove teže štetne posljedice za interese Klijenata Banke. Pod pojmom informacija kao poslovnom tajnom Banke smatraju se, između ostalog, isprave, podaci svi dokumenti o poslovanju Klijenta, lični podaci u skladu sa Zakonom o zaštiti ličnih podataka, podaci o finansijskom stanju Klijenta, ugovorni odnos nastao između Klijenata i Banke, podaci o poslovanju Klijenata preko računa i podaci o stanju na tim računima, podaci o štednim ulozima i drugim depozitima, dokumentacija Klijenta u vezi kredita, garancija, drugih proizvoda, te jemstava datih Banci, određeni podaci o akcionarima i svim drugim subjekatima koji imaju poslovni odnos sa Bankom, te ostali podaci koji važe kao poslovna tajna u skladu sa zakonskom regulativom i aktima Banke .

Izuzeci od obaveze čuvanja poslovne tajne postoje kada se isti dostavljaju kontrolnim, revizorskim organima i drugim nadležnim organima u skladu sa zakonom, te licima povezanim sa Bankom ili licima koji imaju poslovni odnos sa Bankom i koji pružaju usluge Banci, a sve u cilju normalnog odvijanja redovnog poslovanja i u svrhu realizacije poslovnog odnosa Klijent – Banka, odnosno i izuzeci navedni u Čl. 10 ovih Opštih uslova.

Lica iz stava 1. ovog člana dužna su čuvati poslovnu tajnu i nakon prestanka rada u banci, odnosno obavljanja funkcije.

Poslovnu tajnu ne predstavlja:

- podaci i informacije koje su bile ili postale javno dostupne, a da pri tome nisu prekršene odredbe ovih Opštih uslova i pojedinačnog ugovorenog odnosa Klijenta i Banke;
- za koje se Klijent pismeno izjasnio da su oslobođene obaveze povjerljivosti pod uslovom da se poštuje regulativa zaštite ličnih i drugih podataka;
- druge informacije koje u skladu sa regulativom i saglasnošću Klijenta ne predstavljaju poslovnu tajnu.

3. Banka u svrhu javnosti poslovanja i informisanja Klijenta blagovremeno informiše o: proizvodima banke, kamatnim stopama na proizvode banke (što uključuje i podataka o efektivnoj kamatnoj stopi / EKS), o promjenama kamatnih stopa (promjeni EKS-e), o naknadama i tarifama na proizvode i usluge Banke i o promjenam istih, o važućoj kursnoj listi, o drugim opštim /posebnim uslovima poslovanja i aktima Banke koji se smatraju značajni za poslovni odnos sa Klijentom.

Banka informiše Klijenta putem reklamnog i drugog materijala istaknutog u prostorijama Banke, putem internet prezentacije (web site Banke), putem elektronskih instrumenata komunikacije (e-mail), putem usmenog i pismenog komuniciranja (direktna komunikacija, telefonska, putem telefaksa ili slanjem obične/preporučene pošte)

4. Banka je dužna da razmotri uredno podnesen zahtjev Klijenta i da ga u primjerenom roku obavijesti o svojoj – odluci povodom podnesenog zahtjeva.

5. Banka ima diskreciono pravo da odlučuje o izboru Klijenta, a što uključuje pravo Banke da odbije zaključenje ugovora odnosno pružanje usluge Klijentu u skladu sa zakonskom regulativom, procedurama i odlukama organa Banke.

6. Banka je ovlaštena od strane Klijenta, da bez njegove posebne pismene saglasnosti i naloga, a u slučaju da Klijent ne izmiruje na vrijeme svoje dospjele obaveze, izvrši blokadu svih računa Klijenta (transakcioni računi, depozitini, štedni i dr.) te naplati se sa istih u visini dospjelih ukupnih obaveza Klijenta. Klijent ovlašćuje Banku da ima pravo da se u slučaju nedostajućih sredstava na računima kod MF banka a.d. Banja Luka, naplati sa računa kod drugih Banka.

Banka je dužna da u skladu sa prinudnim i drugim zakonskim propisima postupi po nalogima državnih i drugih ovlaštenih organa vezano za blokadu Klijentovog računa i raspolaganje istim.

7. Banka zadržava pravo opozvati neiskorišteni limit po overdraft kreditu za poslovne subjekte ukoliko je po transakcionom računu u domaćoj valuti i/ili transakcionom računu u stranoj valuti poslovnog subjekta evidentirano izvršenje naloga prinudne naplate i ako je po tom osnovu račun u statusu blokade.

8. Banka ima pravo da bez saglasnosti Klijenta obustavi već uspostavljeni poslovni odnos, odnosno da otkáže dalje korištenje proizvoda ili izvršenje usluga, ukoliko postoje indicije koje ukazuju na radnje pranja novca i finansiranja terorizma, kao i u svim drugim opravdanim slučajevima kada postupnje Klijenta uzrokuje ili može da pruzrokuje štetu bančinom poslovanju.

9. Banka je ovlaštena od strane Klijenta da ima i pravo retencije (zadržavanja) svih dužnikovih stvari koji se nađu kod Banke- povjerioca, te da Banka ima pravo da se namiri iz istih, a sve u skladu sa ZOO.

10. Banka svoja potraživanja od Klijenta namiruje sljedećim redoslijedom: troškovi, naknade, kamate, glavnica, osim u slučajevima kada je redoslijed namirenja bančnih potraživanja u određenim slučajevima drugačije regulisan zakonskim propisima.

11. Banka je obavezna da visinu svog potraživanja prema Klijentu dokazuje izvodom iz svojih poslovnih knjiga.

3. 2. Prava i obaveze Klijenta

Član 8.

1. Klijent ima pravo na dobijanje bilo koje informacije koja je proistekla iz uspostavljenog odnosa Banka – Klijent.

2. Klijent ima pravo da se obrati Banci usmenim i pismenim putem i zatraži od Banke informacije koje se odnose na:

- Podatke o promjenama i stanju na računu
- Visinu kamatnih stopa, naknada i troškova za određeni posao
- Uslove za realizaciju određenog bankarskog proizvoda/usluge
- Dokumentaciju koju Banka traži za obradu konkretnog zahtjeva
- Druge informacije koje se odnose na uslove poslovanja Banke i konkretan odnos Banka- Klijent.

3. Klijent, a u skladu s procedurama Banke i Odlukom Agencije za bankarstvo RS ima pravo kada smatra da se Banka ne pridržava odredaba ugovora, dobrih poslovnih običaja, opštih i posebnih uslova poslovanje, da uputi prigovor na rad Banke, a na koji je Banka dužna da odgovori u roku od 30 dana od dana podnošenja prigovora.

U slučaju da Klijent uputi usmeni prigovor Banci i ne bude zadovoljan odgovorom Banke, Klijent ima pravo da prigovor podnese pismenim putem (putem dopisa ili na obrascu Banke).

4. Klijent je obavezan:

- da Banci na vrijeme izmiruje obaveze koje su nastale iz zasnovanog poslovnog odnosa Klijenta i Banke
- da Banci nadoknadi sve troškove koji su prouzrokovani klijentovim štetnim ponašanjem odnosno neispunjenjem ugovorenih obaveza
- da poštuje regulativu vezano za zaštitu životne sredine odnosno da poštuje sve oblike okoliša (vazduh, vodu, tlo, biljni i životinjski svijet, predjele, izgrađeni okoliš), te da u cilju zaštite životne sredine preduzme sve odgovarajuće aktivnosti i mjere koje imaju za cilj prevenciju od opasnosti, štete ili zagađivanja sredine, reduciranje ili odstranjivanje štete koja je nastala i povrat na stanje prije izazvane štete
- da u skladu sa Aktima Banke dostavi dokumentaciju koja je obavezna kako bi se zasnovao poslovni odnos između Klijenta i Banke
- da dostavi Banci, a ako određeni proizvod ili usluga Banke zahtijeva, na vrijeme kako ugovorene instrumente obezbjeđenja tako i druge
- da na traženje Banke periodično dostavi reviziju procjene nekretnina / pokretnih stvari ako su iste instrumente obezbjeđenja plasmana / proizvoda Banke; U slučaju da Klijent ne dostavi reviziju procjenu na traženje Banke i / ili Banka pribavi reviziju procjene samostalno u svrhu obavljanja redovnih poslovnih aktivnosti, Klijent je saglasan da snosi troškove procjene;

- da snosi troškove brisanja hipoteke / zaloge pokretnih stvari i drugih prava, a kada Banka izda dozvolu za brisanje pribavljenog kolaterala
- da, a ako je konkretnim ugovorom zaključenim sa poslovnim subjektom određeno, obavlja preko Banke platni promet u određenoj visini, u suprotnom Banka ima pravo da izvrši povećanje redovne kamatne stope prema definisanim uslovima
- da zahtijeva prethodnu saglasnost Banke za zaduženje kod drugih Banaka, kada je to definisano konkretnim ugovorom
- da namjenski koristiti odobrene proizvode ako je namjena definisana osnovnim poslom i da za isto plati troškove monitoringa Banci ako je definisano konkretnim ugovorom
- da obavijesti Banku na vrijeme o promjeni materijalne situacije i okolnostima koje mogu uticati na redovno servisiranje duga prema banci
- da blagovremno obavijesti Banku o promjeni adrese, ličnog imena, o promjeni ili gubitku posla i drugim činjenicama koje mogu bitno uticati na poslovni odnos Klijent – Banka (kada je u pitanju Klijent -fizičko lice);
- da odmah, a najkasnije u roku od 8 (osam) dana od dana upisa u sudski registar, odnosno od dana nastale promjene koja se ne upisuje u sudski registar, pismeno obavijesti Banku dostavljajući dokumentaciju o promjeni sjedišta i/ili o promjenama nastalim u vezi registracije Klijenta, naročiti o promjeni zakonskog zastupnika, i/ili o planiranim /izvršenim statusnim promjenama (spajanje, pripajanje, podjela društava i sl.), i/ili o značajnim promjenama na kapitalu, o postojanju prijedloga /ili o pokretanju postupka stečaja, likvidacije nad Klijentom/njegovim povezanim licima, i/ili o značajnim sudskim postupcima koji bi mogli biti od uticaja na poslovanje Klijenta, i/ili o neizmirenim poreskim i drugim obavezama prema državi i drugim povjeriocima koje utiču na poslovanje Klijenta, i/ili značajnim promjenama nastalim u poslovanju na kvartalnom nivou, i/ili o značajnim zaduženjima što uključuje zaduženje i za treća lica, dužan je Banci dostavljati izvještaje o poslovanju redovno u zakonskim rokovima ili na poseban zahtjev Banke i poštovati obavljanje određenog platnog prometa u skladu sa ugovorenim uslovima, kao i da informiše Banku i o bilo kojoj drugoj činjenici koja bi mogla bitno da utiče na poslovni odnos Klijent –Banka i izmirenje obaveza prema Banci (kada je u pitanju Klijent-poslovni subjekt).

5. Klijent (poslovni subjekt) se obavezuje da potvrdi ili ospori stanje na dostavljenom Izvodu otvorenih stavki (IOS) koji mu Banka dostavi. Ukoliko klijentu u roku od 5 radnih dana od datuma slanja ne dostavi potvrdu Banci, smatra se da je saglasan sa navedenim stanjem u IOS-u.

6. U slučaju da Klijent ne obavijesti Banku blagovremeno o promjeni adrese prebivališta/boravišta ili sjedišta, te o promjeni e-mail adrese, telefona i o drugim podacima koji mogu da utiču na uredno dostavljanje pošiljke/informacije Klijentu, poslate pošiljke Klijentu na zadnju poznatu adresu, e-mail, telefaks i sl. takvo pismo / informacija se smatra uredno dostavljenim, te bilo koja obaveza Banke prema Klijentu koja je u vezi sa dostavljanjem smatra se izvršenom:

- na dan predaje pošti za slanje prepručenom pošiljkom
- na dan dostavljanja informacije na drugi način (e-mail, telefaks, sms i sl.).

7. Klijent je dužan da poštuje akta Banke koje se odnose na definisanje kamatnih stopa, naknada i tarifa, te sva ostala akta koja se primjenjuju u funkciji sporovođenja Opštih uslova, a sa kojima ga je Banka upoznala i koje ima na uvidu.

3.3. Komunikacija Klijenata i Banke

Član 9.

Klijent je saglasan da ga Banka o svim promjenama koje se odnose na promjenu kamatnih stopa, nakanada, troškova, te drugih elemenata poslovnog odnosa Klijenta i Banke, obavijesti pismenim putem i to na sljedeće način:

- dostavljenjem pismenog obavještenja Klijentu na posljednju poznatu adresu,
- putem elektronske pošte (e-mail adrese);
- obavještenjima istaknutim u prostorijama Banke
- obavještenjima istaknutim na Web stranci Banke
- putem drugih prihvatljivih sredstava komunikacije (npr. telefaks, sms).

Klijent se obavezuje da o nastalim promjenama obavijesti Sudužnika/i druge učesnike na strani Klijenta u zasnovanom poslovnom odnosu.

3.4. Raspolaganje podacima

Član 10.

Klijent /drugi učesnici u poslovnom odnosu na strani Klijenta, kao nosioci ličnih podataka, su izričito saglasni da se informacije i podaci, koji će u okviru ovog poslovnog odnosa postati poznati Banci, mogu koristiti i da se mogu obrađivati u svrhu realizacije ugovornog odnosa i provođenja procedura Banke propisanih važećom regulativom i u obimu koji je potreban za navedenu svrhu. Pod ličnim podatkom se naročito podrazumijeva sljedeće: ime i prezime nosioca podatka, ime oca, adresa, datum rođenja, matični broj, broj ličnog dokumenta kojim se utvrđuje identitet nosioca, zanimanje, podaci o zaposlenju, broj telefona, broj transakcionog računa, podaci o računu i partiji kredita, koraci u vezi raskida ugovornog odnosa, ostalo vezano za ovaj obligacionopravni odnos). Nosioci podataka su saglasni da se lični podaci mogu prenositi i ustupati vlasnicima Banke, povezanim licima Banke, te nadalje poslovnim partnerima sa kojima Banka ima ugovorni odnos i to: kreditno-finansijskim institucijama, institucijama za zaštitu povjerenaca, osiguravajućim društvima, informatičkim firmama i dr. trećim licima (u zemlji i inostranstvu), a koje je Banka angažovalo kao obrađivača i/ili pružaoca usluga, temeljem zakonske regulative, međunarodnih propisa i ugovornih odnosa. Lični podaci mogu da se prenesu trećim licima isključivo i opravdano s ciljem i interesom i u obimu dovoljnom za nesmetano odvijanje poslovanja Banke i realizacije predmetne obligacije, te nadalje u svrhu analize nosioca podatka sa aspekta procjena rizika i/ili kada je to u interes nosioca podataka. Korištenje i obrada ličnih podataka traje za sve vrijeme dok traje obaveza po određenom ugovoru, a čuvanje i arhiviranje podataka se usklađuje sa zakonskom regulativom.

Nosioci podataka pristaju da Banka u interesu promovisanja svojih usluga, može da ih informiše o proizvodima putem promotivnih materijala dostavljanjem na adresu nosioca, putem SMS poruka, elektronske pošte i drugih prihvatljivih komunikacionih sredstava.

Banka je dužan dostaviti podatke po zahtjevu, državnim organima i institucijama, i drugim licima koja imaju to pravo na osnovu svojih zakonskih ovlašćenja.

Klijent /drugi učesnici u poslovnom odnosu na strani Klijenta su saglasani da Banka može ustupiti sve potrebne podatke Centralnom registru kredita poslovnih subjekata i fizičkih lica u Bosni i Hercegovini, u vezi odobrenog proizvoda, a sve u skladu sa Odlukom o Centralnom registru kredita poslovnih subjekata i fizičkih lica u Bosni i Hercegovini

3.5. Odgovornost za štetu

Član 11.

U slučaju da nastupi šteta nepoštovanjem obaveza od strana Banke odnosno Klijenta definisanih ovim opštim uslovima strana koja je skrivila štetu dužna je da je drugoj strani nadoknadi.

4. BANKARSKI POSLOVI

4.1. Otvaranje i vođenje računa Klijenta

Član 12.

Klijent otvara račune u domaćoj i stranoj valuti na osnovu pismenog zahtjeva Klijenta i dokumentacije koju Banka definiše svojim aktima o čemu upoznaje Klijenta prije podnošenja zahtjeva za otvaranje računa.

U skladu sa zakonskim propisima i aktima Banke, klijent može otvoriti kod Banke više od jednog računa u domaćoj i/ili stranoj valuti zavisno od namjene računa i pri tom zaključuje ugovor o otvaranju računa ili se izdaje štedna knjižica ili VISA kartica ili drugi oblik dokumenta koji ima pravnu snagu navedene dokumentacije.

Svaki otvoreni račun označen je numeričkim brojem koji dodjeljuje Banka.

Poslovni subjekti rezidenti radi obavljanja svoje registrovane djelatnosti otvaraju račune kod Banke i svoja novčana sredstva vode na tim računima i vrše plaćanja i naplate preko tih računa. Za klijente, poslovne subjekte, Banka otvara račune pod uslovom da isti u nemaju evidentirane otvorene račune kod drugih banaka sa statusom blokiranih računa.

Ovim opštim uslovima poslovanja klijent Banke, pravno lice i preduzetnik, je upoznat o zakonskoj obavezi Banke o vođenju registra transakcionih računa u domaćoj valuti i isporuci svih podataka o otvorenim računima, podataka o izmjenama otvorenih računa, podataka o blokadi i zatvaranju računa prema Jedinostvenom registru računa CB BiH i prema APIF-u RS za transakcione račune u domaćoj i stranoj valuti.

4.2. Neaktivnost računa

Član 13.

Banka prati aktivnost otvorenih računa, odnosno depozita po viđenju i ukoliko ustanovi da po računima nije bilo poslovnih promjena iniciranih od strane klijenta 12 i više mjeseci neprekidno, Banka takve račune proglašava neaktivnim računima.

Banka sa neaktivnim računima postupa u skladu sa zakonskim propisima i posebnim aktima Banke i kada se steknu uslovi na osnovu istih, Banka može zatvoriti račun ili račune bez posebnog ovlaštenja klijenta, o čemu pismeno obavještava klijenta (poštanskom pošiljkom ili faksom ili SMS ili e-mailom).

U momentu identifikacije i proglašenja računa „neaktivnim računom“ na zatečeno stanje sredstava neaktivnog računa Banka može isključiti obračun pasivne kamate na depozite po viđenju sve do momenta ponovnog aktiviranjem računa na zahtjev Klijenta.

4.3. Zatvaranje računa

Član 14.

Banka zatvara račune na pismeni zahtjev klijenta, po službenoj dužnosti kada je prestala potreba za tim računom(ima) i kada su ispunjeni i drugi osnovi u skladu sa zakonskim propisima i aktima Banke kao npr. neaktivnost računa.

Klijent na osnovu svoga pismenog zahtjeva za zatvaranje računa raskida sporazumno ugovor sa Bankom. Banka prihvata zahtjev ukoliko nisu evidentirane dospjele neplaćene obaveze prema Banci ili ako nije evidentirana blokada računa kod Banke.

Račun se zatvara po službenoj dužnosti kada je prestala potreba za radom računa i kada su ispunjeni zakonski uslovi i uslovi akata Banke i to u sljedećim slučajevima:

- Kada se nad klijentom, pravnim licem i preduzetnikom, otvori i objavi u Službenom glasniku stečajni postupak ili postupak redovne likvidacije, a na osnovu vjerodostojnog rješenja nadležnog suda.
- Kada klijent prestaje sa obavljanjem svoje registrovane djelatnosti i time se briše iz registra svih nadležnih institucija (suda, jedinica lokalne samouprave, poreske uprave, nadležnog statističkog zavoda i drugih registara).
- Kada prestaje potreba za radom otvorenog računa kod Banke ili se postojeći račun zamjenjuje novim.

Banka zatvara račune klijenta i po osnovu neaktivnosti računa, samo onih koji nose status aktivnog računa, pod uslovima i na način kako je definisano posebnim uslovima poslovanja.

U zavisnosti od razloga zatvaranja računa a prije samog procesa zatvaranja, Banka zadržava pravo zahtijevati svu potrebnu dokumentaciju radi utvrđivanja autentičnosti i pravnovaljanosti podnešenog zahtjeva.

4.4. Izvršenje naloga prinudne naplate i blokada računa

Član 15.

Na osnovu zakonskih propisa, Banka provodi i izvršava naloge prinudne naplate i postupke blokade računa bez ovlaštenja klijenta, koji mogu biti po osnovu naloga za plaćanje zakonskih obaveza i javnih prihoda, hartija od vrijednosti i instrumenata obezbjeđenja plaćanja, nalozi po osnovu izvršnih pravosudnih sudskih odluka i drugih izvršnih isprava, naloga povjerioca po osnovu instrumenata obezbjeđenja plaćanja, ugovornih ili propisanih ovlaštenja i druge naloge prinudne naplate u skladu sa zakonskim propisima i aktima Banke.

Ukoliko na računu nad kojim je izrečena mjera prinudne naplate, a za izvršenje i evidentiranje neizvršenih osnova za plaćanje nema dovoljno sredstava, Banka izvršava osnovu za plaćanje djelomično do visine sredstava na računu uz naplatu naknade, blokira račun i zavodi isti u redosljed prioriteta.

Nalog za prinudnu naplatu izvršava se nad transakcionim računom poslovnog subjekta za redovno poslovanje kojeg je poslovni subjekat odredio kao glavni račun „G“ kod Banke ili druge poslovne Banke.

4.5. Nalog za plaćanje

Član 16.

Klijent je dužan dostaviti Banci nalog za plaćanje u propisanoj formi naloga za plaćanje i to u pisanoj formi u originalu ako nije drugačije ugovoreno i /ili elektronskoj formi naloga za plaćanje, kojima klijent kao učesnik u platnom prometu daje безусловnu instrukciju Banci da uplati i/ili isplati određenu sumu novca u korist/na teret računa.

Nalog za plaćanje mora biti precizno i jasno popunjen sa svim elementima sadržanim na samom obrascu naloga za plaćanje.

Nalog za plaćanje, u zavisnosti od svrhe plaćanja mora biti popraćen i pratećom dokumentacijom, koju Banka zahtijeva u momentu izvršenja naloga za plaćanje. Svaki nalog za plaćanje mora biti potpisan i/ili ovjeren pečatom nalagodavca, čiji su potpisi ovlaštenih lica i/ili otisak pečata deponovani na specimenu kod Banke.

Nalog za plaćanje Klijent prezentuje Banci na izvršenje u toku radnog vremena Banke, u skladu sa rokovima za njihovu predaju i izvršenje prema Centralnoj banci BiH ili korespondentnoj banci u inostranstvu, kako je definisano zakonskim propisima i aktima Banke.

Nalog za plaćanje u elektronskom bankarstvu prosljeđen Banci van njezinog radnog vremena, biće primljen u Banku i realizovan u skladu sa uslovima i vremenskim rokovima propisanim zakonskim propisima ili aktima Banke.

Klijent je odgovoran i snosi štetu prema trećim licima ukoliko njegov nalog za plaćanje ne sadrži propisane podatke i/ili sadrži neispravne ili nečitke podatke ili ako Klijent po zahtjevu Banke odbije prezentovati dokumentaciju na osnovu koje se ispostavlja nalog za plaćanje i utvrđuje svrha plaćanja ili ako nije tačno identifikovana odredišna banka odnosno primalac ili ako je nalog za plaćanje odbijen od izvršenja zbog nepostojanja računa navedenog na nalogu ili ako nalog za plaćanje nije izvršen na datum valute zbog nedostatka sredstava na njegovim računima u iznosu naloga i njemu pripadajuće bančine naknade ili ako nalog za plaćanje nije izvršen o datumu valute zbog podnošenja istog Banci na izvršenje nakon isteka propisanog roka za izvršenje, kao i drugih razloga koji u suprotnosti sa zakonskim propisima i aktima Banke.

U svim navedenim slučajevima Banka zadržava pravo da odbije izvršenje naloga za plaćanje i o tome obavještava Klijenta ličnim kontaktom i/ili pismenim putem.

Nalog za plaćanje primljen od strane drugih poslovnih banaka i/ili u internom platnom prometu Banke kojim se odobrava račun Klijenta (priliv) Banka garantuje izvršenje takvog naloga u realnom vremenu.

Banka ne snosi odgovornost za neizvršavanje priliva, odnosno slobodnog raspolaganja sa primljenim novčanim sredstvima u slučajevima kada je račun u statusu ugašenog računa ili je u toku izvršenje naloga prinudne naplate ili je račun u statusu blokiranog računa ili kada su nastupili događaji koji nameću ograničenja Banci u skladu sa Zkonom o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma.

U slučaju kada je račun ugašen priliv se vraća nalagodavnoj banci u međubankarskom platnom prometu u zemlji i inostranstvu odnosno nalagodavcu u internom platnom prometu u zemlji. U ostalim slučajevima Klijent ne može raspolagati sa prilivom po osnovu primljenog naloga za plaćanje.

O stanju i promjenama na računu(ima) kao rezultat izvršenih transakcija iniciranih od strane Klijenta ili Banke, Banka izvještava Klijenta putem izvoda ili izvještaja o promjenama i stanju računa.

Izvod ili izvještaj se dostavlja na način koji je Klijent dogovorio sa Bankom (poštom, e-mailom, ličnim preuzimanjem u Banci). Smatra se da je klijent saglasan sa podacima navedenim na izvodu ili izvještaju ako isti nije reklamirao u roku od 5 (pet) radnih dana od datuma izrade izvoda ili izvještaja. Ukoliko je Klijent reklamirao u ostavljenom roku, reklamacije se podnose Banci u pismenoj formi a Banka je obavezna riješiti reklamaciju u roku od 30 dana najkasnije, o čemu dostavlja pismeno obavještenje Klijentu.

Pogrešno knjižene uplate ili isplate kao poslovne transakcije po računu Klijenta koje su rezultat nastale greške Banke, Banka će stornirati (ispraviti grešku) isti dan ili naknadno sa danom otkrivanja nastale greške, tako da stanje sredstava na računu ostane nepromjenjeno na dan prije nastale greške, o čemu će obavijestiti Klijenta kao vlasnika računa putem izvoda ili izvještaja.

Naloge za plaćanje mogu da iniciraju i drugi učesnici platnog prometa po osnovu naloga za prinudnu naplatu i to:

- povjerioci na osnovu naplata dospjelih hartija od vrijednosti, drugih dospjelih instrumenata obezbjeđenja plaćanja i ostalih propisanih ili ugovorenih ovlašćenja,
- organi i institucije na osnovu zakonskih ovlašćenja,
- ovlašćene organizacije na osnovu sudskih odluka i drugih izvršnih isprava i zakonskih ovlašćenja.

- ovlašćene organizacije mogu da ispostave/prime nalog za plaćanje na teret računa poslovnog subjekta ili fizičkog lica na osnovu ugovorenih ovlašćenja dobijenih od poslovnog subjekta ili fizičkog lica kao učesnika u platnom prometu.

4.6. Platni promet u zemlji

Član 17.

Platni promet u zemlji predstavlja izvršavanje platnih transakcija u konvertibilnim markama preko transakcionih računa u domaćoj valuti (BBAN) otvorenih kod Banke a na osnovu naloga za plaćanje ispostavljenih od strane Klijenta ili Banke.

Plaćanja preko računa mogu biti transakcije kao:

- gotovinske uplate i isplate posredstvom gotovog novca u obliku novčanica i/ili kovanog novca,
- bezgotovinski prenos novca u korist i na teret računa kao prenos depozitnog (žiralnog) novca, platnih kartica i
- obračunsko plaćanje kao namirenje međusobnih obaveza i potraživanja između vlasnika računa a može se obavljati kompenzacijom (prebijanjem), cesijom, asignacijom, preuzimanjem duga i drugim oblicima obračunskog plaćanja u skladu sa važećim zakonskim propisima i aktima Banke. Klijent kao vlasnik računa može biti učesnik u obračunskom plaćanju pod uslovom da učesnici u takvom plaćanju nemaju evidentiranih, neizmirenih obaveza na računu po osnovu naloga prinudne naplate, odnosno da računici nisu u statusu blokade.

Klijentu kao učesniku u internom (unutarbankarskom) platnom prometu, Banka izvršava platne transakcije prenosom sredstava sa računa Klijenta u korist računa povjerioca ili u korist Klijentovih računa otvorenih kod Banke i iste se izvršavaju u realnom vremenu na datum valute u toku radnog vremena Banke.

Klijentu kao učesniku u međubankarskom platnom prometu, Banka izvršava platne transakcije prenosom sredstava sa računa Klijenta otvorenih kod Banke u korist njegovih računa i/ili računa povjerilaca otvorenih kod drugih poslovnih banaka u BiH. Međubankarski platni promet izvršava se putem sistema za obračun žiro kliringa (ŽC) od 89:00 h do 15:00 h i sistemom bruto poravnanja u realnom vremenu (RTGS) od 800 h do 15:45 h svakog radnog dana Banke preko CB BiH u skladu sa zakonskim propisima i operativnim pravilima koja donosi CB BiH.

4.7. Platni promet sa inostranstvom

Član 18.

Platni promet prema i iz inostranstva predstavlja obavljanje platnih transakcija sa stranim sredstvima plaćanja (devize i efektivni strani novac) preko transakcionih računa u stranoj valuti (IBAN) koje Klijent otvara kod Banke.

Banka izvršava platne transakcije u ime i za račun Klijenta i to: plaćanje prema inostranstvu, naplate iz inostranstva, primanje i isplatu efektivnog stranog novca, poslove konverzije i druge devizne poslove u Republici Srpskoj a na osnovu Zakona o deviznom poslovanju i druge regulative i akata Banke.

Banka u platnom prometu sa inostranstvom koristi SWIFT standarde koji garantuju autentičnost izvršenih naloga za plaćanje prema i iz inostranstva.

Platne transakcije prema inostranstvu Banka izvršava, u skladu sa radnim danima banaka u inostranstvu, sa datumom valute onog bankarskog dana kada je nalog za plaćanje primljen u Banci do 13:00 h, dok se svi

nalozi primljeni nakon navedenog vremenskog presjeka izvršavaju istog bankarskog dana kada su isti i primljeni ali sa datumom valute naredni bankarski dan.

Banka zadržava pravo da naplati sve nastale troškove banaka u inostranstvu terećenjem njegovog računa a isti su nastali po osnovu izvršenja naloga za plaćanje uz opciju troška OUR ili SHA. Informaciju o iznosu navedenog troška Banka će dostaviti Klijentu u trenutku izvršenja naloga, najkasnije ukoliko sa određenim stepenom sigurnosti može doći do takvog podatka, odnosno nakon izvršenja plaćanja a na osnovu stvarnog terećenja nostro računa Banke u inostranstvu.

Na osnovu obavijesti ino ili domaće banke (SWIFT poruka MT 103) Banka odobrava račun Klijenta (IBAN) sa onim datumom valute sa kojim je odobren nostro račun Banke u inostranstvu, a sredstva daje na raspolaganje Klijentu onog bankarskog dana koji je jednak datumu valute ili naredni bankarski dan na osnovu obavještenja ino Banke o odobrenju računa Banke u inostranstvu.

4.8. Isključenje odgovornosti Banke

Član 19.

Isključuje se odgovornost Banke za neuredno obavljanje platnog prometa i nepravovremeno izvršenje naloga za plaćanje u slučajevima kada nastanu smetnje izazvane događajima, pojavama, radnjama koje otežavaju ili onemogućavaju obavljanje platnog prometa a prouzrokovani su djelovanjem više sile, rata, pobuna, terorističkih djela, prirodnih i ekoloških katastrofa, epidemija, štrajkova, isporuka električne energije i prekida telekomunikacijskih veza, u slučaju kada je šteta nastala kao posljedica postupaka preduzetih od strane nadležnih organa državne uprave na koje Banka nije mogla da utiče, kao i nastanak svih drugih sličnih događaja koji se ne mogu pripisati Banci .

Smetnje u obavljanju platnog prometa u zemlji su nefunkcionisanje RTGS i ŽC sistema kod CB.

4.9. Kartično poslovanje

Član 20.

Klijent Banke može koristiti platne kartice – kreditne /debitne kao sredstvo plaćanja u bezgotovinskom i gotovinskom platnom prometu koje korisniku kartice omogućava plaćanje robe i usluga i podizanje gotovog novca u domaćem i međunarodnom platnom prometu.

Platnim karticama ne može se vršiti plaćanje po kapitalnim poslovima, odnosno plaćanja po osnovu direktnih investicija, ulaganja u nekretnine, poslova sa hartijama od vrijednosti na tržištu kapitala, poslovi sa hartijama od vrijednosti na tržištu novca i poslovi sa investicionim fondovima.

Uslov za rad platnih kartica je obaveza Klijenta, kao nosioca osnovne kartice da otvori transakcioni račun u domaćoj valuti kod Banke. Klijent na osnovu posebnog ovlaštenja može odrediti i dopunskog nosioca kartice .

Banka će nuditi debitne kartice za fizičko lice Visa Elektron karticu i pravno lice Visa Business, kao i kreditne kartice za fizičko lice Visa Classic, Visa Charge i Visa ŠOPING.

Uslove za rad svake kartice Banka će definisati svojim posebnim uslovima poslovanja o čemu će Klijent biti upoznat prije zaključenja ugovora.

U slučaju, uočenog neovlašćenog korišćenja podataka sa kartice, oštećenja, gubitka ili krađe platne kartice, Klijent osnovne kartice, odnosno dodatni Korisnik kartice je obavezan, da o nastalom događaju odmah, bez odgađanja telefonski obavijesti Banku na način kako je to definisano konkretnim ugovorom.

Banka na osnovu telefonskog poziva Klijenta, vrši blokadu kartice, koja ostaje u statusu blokade sve dok Klijent svojim ličnim dolaskom u prostoriju Banke, a na osnovu svoje pismene instrukcije, ne odredi daljnje postupanje

sa karticom (gašenje i izdavanje nove kartice ili deblokadom postojeće kartice ili gašenje postojeće kartice). Klijent ne snosi posljedice neovlaštene upotrebe kartice, ukoliko Banka ne izvrši blagovremenu blokadu kartice na osnovu zahtjeva klijenta

Banka ne prihvata odgovornost za finansijske posljedice koje mogu nastati usljed korišćenja kartica za transakcije putem Interneta, telefona, pošte ili govornih automata (tj. u slučaju da se dogodi zloupotreba kartice o kojim Banka nije bila obavještena i nije imala saznanja), osim ako važećemo regulativom nije drugačije određeno.

4.10. Depoziti i štedni ulozi

Član 21.

Depozitni poslovi su poslovi nastali na osnovu ugovora o depozitu između rezidenta i Banke, kao i između nerezidenta i Banke, kojim Banka jasno i nedvosmisleno definiše novčane obaveze i prava Klijenta i Banke, koje proizilaze iz :

- novčanog depozita oročenog u domaćoj valuti i/ili stranoj valuti i/ili domaćoj valuti uz valutnu klauzulu sa namjenom ili bez namjene,
- transakcionog računa u domaćoj i/ili stranoj valuti, štednog uloga po viđenju kao novčanog depozita po viđenju ili drugog novčanog računa u domaćoj i/ili stranoj valuti.

Klijentu Banka obračunava i isplaćuje kamatu koja pripada odgovarajućem depozitu u skladu sa aktima Banke i zaključenim ugovorom.

Ugovor o oročenom novčanom depozitu zaključen sa poslovnim subjektom Banka može raskinuti u slučajevima izvršenja naloga prinudne naplate, pod uslovom da ova sredstva nisu izuzeta iz prinudne naplate na osnovu Zakona i propisa. U tim slučajevima sredstva oročenog depozita u cijelosti ili djelomično sa ili bez iznosa dospjele kamate prenosi u korist glavnog računa (G) poslovnog subjekta do iznosa nedostajućih sredstva za izvršenje naloga prinudne naplate, a sve u skladu sa uslovima definisanim ugovorom o oročenom novčanom depozitu.

Banka zadržava pravo da svojim aktima propisuje minimalne iznose depozita, visinu kamtane stope, period oročavanja, način i metod obračuna i način isplate kamate, uslove automatskog produženja oročenog depozita, uslove prekida oročenja i ostale uslove, a sve u skladu sa važećim zakonskim propisima i internim aktima Banke.

Sredstva oročenog depozita i depozita po viđenju klijenata Banka osigurava kod Agencije za osiguranje depozita BiH u skladu sa Zakonom o osiguranju depozita u bankama BiH, tako da Agencija za osiguranje depozita BiH isplaćuje klijentu kod Banke iznos do KM 50.000,00 kao najveći osigurani iznos svih depozita klijenta zajedno sa obračunatom kamatom, koji odgovara iznosu prikladnog depozita umanjen za eventualni zakonski ili ugovorni dug klijenta prema Banci.

4.11. Kreditni i dokumentarni poslovi

4.11.a. Opšte odredbe

Član 22.

Banka odobrava sve vrste plasmana, bilansne i vanbilansne, koji po ročnosti mogu biti kratkoročni i dugoročni, a po namjeni, namjenski i nenamjenski.

Banka odobrava plasmane u domaćoj valuti, plasmane uz valutnu klauzulu i plasmane u devizama u skladu sa zakonskim propisima.

Banka od tražioca kredita čiji zahtjev razmatra zahtijeva i pribavlja sve podatke, informacije i dokumentaciju u skladu sa zakonskim propisima i internim procedurama Banke.

Banka zasniva kreditni odnos sa klijentima koji zadovoljavaju uslove kreditne sposobnosti u skladu sa zakonskim propisima i internim procedurama Banke.

Na osnovu odluke nadležnog tijela Banke, sa Klijentom se u pisanoj formi zaključuje ugovor kojim se regulišu uslovi korišćenja odobrenog plasmana i međusobna prava i obaveze.

Banka će Klijentu prilikom zaključenja ugovora o kreditu, pored teksta ugovora, prezentovati i staviti na raspolaganje:

- Opšte uslove poslovanja koji se odnose na predmet ugovora,
- Izvod iz Odluke o tarifama, Kataloga proizvoda i drugih internih akata Banke za konkretan bankarski posao,
- Plan otplate kredita

Banka može prenijeti svoja prava potraživanja po osnovu odobrenog kredita trećem/trećim licima, samo na osnovu pismenog Ugovora o prenosu ili na drugi način predviđen Zakonom, o čemu će Klijenta pismeno obavjestiti.

Izmjenu rokova ili drugih bitnih uslova kredita Banka vrši, na osnovu pismenog zahtjeva Klijenta i odluke nadležnih tijela u Banci, samo u pisanoj formi putem odgovarajućih izmjena i dopuna ugovora (aneksa) izuzev u slučaju kada se vrši izmjena kamatne stope jer se uslovi promjene iste, definišu ovim Opštim uslovima i ugovorom (bez aneksa).

Dužnik kredita može biti promijenjen samo uz saglasnost Banke kreditora, pri čemu će Banka zahtijevati dostavu dokumentacije propisane zakonom i internim aktima Banke.

Banka za kredite odobrene u domaćoj valuti i uz valutnu klauzulu u EUR , anuitet iskazuje u KM dok za kredite odobrene u stranoj valuti anuitet iskazuje u stranoj valuti. Ukoliko se promjeni kurs KM u odnosu na EUR Banka će izvršiti konverziju preostalih obaveza korisnika kredita u EUR valutu, u skladu sa službeno utvrđenim kursom Centralne banke BiH, na dan dospijeća ili ispunjenja obaveza. Banka će o tome obavijestiti Klijenta bez odlaganja i uručiti mu novi anuitetni plan sa anuitetima iskazanim u EUR.

Banka sa Klijentom po osnovu odobrenog plasmana, obavezno ugovara uobičajena sredstava obezbjeđenja definisana Katalogom kreditnih proizvoda a može ugovarati i dodatna sredstva obezbjeđenja plasmana u skladu sa procjenom rizika koji Banka preuzima.

Troškove u vezi uspostavljanja sredstava obezbjeđenja plaća Klijent.

4.11.b. Kamatne stope i naknade za kreditne plasmane

Član 23.

- Utvrđene kamatne stope i naknade definisane u Katalogu kreditnih proizvoda MF banka a.d. Banja Luka i Odluci o kamatnim stopama i načinu obračuna EKS MF banka, primjenjuju se na sve kredite i ostale plasmane Banke.
- Na kredite, kod kojih su kamate utvrđene zakonskim ili drugim propisima, kao i na sredstva koja se plasiraju iz namjenski pribavljenih sredstava, na osnovu posebnih ugovora, primjenjivaće se kamate i ostali uslovi regulisani tim propisima i ugovorima.

- Kamatne stope definisane kao fiksne su stope koje su nepromjenljive za čitav period trajanja ugovora o kreditu ili je ugovorom definisano nekoliko kamatnih stopa za određene periode koristeći isključivo određen fiksni procenat.
- Na dugoročne kredite Banka primjenjuje varijabilnu kamatnu koja se sastoji od referentne kamatne stope i to šestomjesečnog EURIBOR- a zaokruženog na sljedeću veću desetinu (promjenljiv element kamatne stope) i kamatne marže (fiksni element kamatna stope).
- Kamatna marža je fiksna tj. neće se mijenjati za sve vrijeme trajanja ugovora.
- **Napomena:** za sve poslovne subjekte korisnike kredita (bez obzira na iznos) i fizička lica korisnike kredita u iznosu većem od 150.000,00 KM (*na fizičko lice - korisnika kredita koji je zaključio ugovor o kreditu sa Bankom u iznosu preko 150.000,00 KM , se ne primjenjuju odredbe glave VI. ZOB RS „Zaštita prava i interesa korisnika bankarskih usluga”)* **vrijedi:** U slučaju da se dogodi da 6-mjesečni EURIBOR na svjetskom tržištu bude negativan, prilikom utvrđivanja ukupnog iznosa kamatne stope računaće se da referentna kamatna stopa (EURIBOR) iznosi 0,00%, tako da je najmanji mogući iznos ukupne nominalne redovne kamatne stope jednak kamatnoj marži definisanoj u Ugovoru.
- *EURIBOR (Euro interbank offered rate) je referentna kamatna stopa po kojoj prvorazredne banke u euro zoni nude međusobno oročene depozite na određene vremenske periode. Formira se i objavljuje svakog radnog dana u 11:00 prema srednje evropskom vremenu sa datumom valute (datum važenja) za dva radna dana odnosno T+2. EURIBOR se određuje fiksno 2 (dva) puta godišnje i to 31.12. i 30.06., s time što se na sve postojeće plasmane, koji imaju ugovorenu varijabilnu kamatnu stopu vezanu za 6MJ EURIBOR, u prvom polugodištu primjenjuje EURIBOR određen na dan 31.12. a u drugom polugodištu određen na dan 30.06., zaokružen na sljedeću veću 1/10.*

Banka će klijenta obavjestiti o svakoj promjeni kamatne stope pismenim putem 30 dana prije dospjeća obaveze za plaćanje po izmjenjenim uslovima kao i tačnom datumu od kojeg se primjenjuje izmijenjena kamatna stopa. Pored obavjesti o promjeni visine kamatne stope, Banka će Klijenta obavjestiti i o uslovima usljed kojih je došlo do promjene, te o visini anuiteta odnosno ukupne kamate koja se ima platiti, dostavom novog anuitetnog plana. Promjenjivost kamatne stope podrazumjeva promjenu ugovorene referentne kamatne stope (EURIBOR) jer Banka ima pravo izvršiti promjenu visine kamatne stope uslovljenu promjenom EURIBOR-a na svjetskom tržištu..

Promjenjivost kamatne stope za korisnike bankarskih usluga u smislu odredaba Zakona o izmjeni i dopuni zakona o bankama RS (Sl.gl.RS 116/2011) odnosno fizička lica koja stupaju u odnos sa Bankom radi korišćenja usluga u svrhe koje nisu namijenjene njegovoj poslovnoj djelatnosti ili drugoj komercijalnoj djelatnosti, definisana je još pobliže i članom 41.Opštih uslova poslovanja.

4.11.c. Način obračuna redovne kamate

Član 24.

- Kod obračuna kamate na kratkoročne i dugoročne kredite primjenjuje se proporcionalni metod obračuna, dekurzivno.

- Obračun kamate na prekoračenja po transakcionom računu vrši se primjenom konformne metode za prekoračenja po transakcionim računima poslovnih subjekata, dok se za prekoračenja po transakcionim računima fizičkih lica obračun kamate vrši proporcionalnom metodom.
- Banka može ugovoriti i drugačiji način i metod obračuna a u skladu sa Ugovorom i vrstom usluge ili u skladu sa posebnom odlukom Kreditnog /Nadzornog odbora.
- Pri utvrđivanju broja dana za koje se vrši obračun kamate, uzima se u obzir prvi dan. Poslednji dan se pri konačnom obračunu ne uzima u obzir.
- Dani se računaju prema kalendaru (godina 365 odnosno 366 dana) ukoliko nije ugovorom drugačije definisano.
- Valutiranje promjena vrši se prema danu zaduženja, odnosno odobrenja računa Banke.
- Obračun nedospjele kamate se vrši na zadnji dan u mjesecu (mjesečno), a obračun i naplata dospjele kamate vrši se prema ugovorenoj periodici obračuna i naplate.

Član 25.

- Interkalarna kamata jednaka je redovnoj kamati po kreditu. Obračun kamate može biti mjesečan, tromjesečan ili drugačiji, u skladu sa Ugovorom o kreditu.
- Interkalarna kamata se obračunava za sve vrijeme trajanja grace perioda kao i roka korištenja kredita, u skladu sa Ugovorom o kreditu.
- Interkalarna kamata može se obračunavati i pripisati glavnom dugu, ukoliko je to Ugovorom regulisano.

4.11.d. Obračun i naplata zatezne kamate

Član 26.

- Na sve dospjele a neizmirene obaveze prema Banci, Banka obračunava i naplaćuje zateznu kamatu po kamatnoj stopi od 0,03% na dnevnom nivou. Banka će naplaćivati zateznu kamatu od Klijenta na sva dospjela potraživanja iz ugovornih odnosa po stopi koja nije veća od zakonske zatezne kamate.
- Pod dospjelim potraživanjima iz stava 1. ovog člana podrazumjeva se iznos dospjelih kredita, plaćenih garancija, dospjele redovne kamate po kreditnim poslovima, naknada i plaćanja u ime dužnika iz komisionih odnosa.
- Sva dospjela potraživanja plaćaju se u roku od 5 dana od dana obračuna. Nakon isteka ovog roka Banka obračunava zateznu kamatu na iznos dospjelog potraživanja i to od prvog dana dospelosti potraživanja do dana naplate.
- Obračun zatezne kamate vrši se mjesečno (na zadnji dan u mjesecu) primjenom konformnog metoda obračuna od dana dospjeća do dana izmirenja duga.

4.11.e. Naknade i ostali troškovi

Član 27.

Banka po odobrenim kreditima naplaćuje jednokratnu fiksnu proviziju za obradu/odobrenje kreditnog zahtjeva. Visina naknade za odobrenje definisana je Katalogom kreditnih proizvoda za svaki kreditni proizvod kao i Ugovorom o kreditu.

Banka naplaćuje proviziju za prijevremenu (potpunu ili djelimičnu) otplatu kredita.

Visina naknade za prijevremenu otplatu definisana je Katalogom kreditnih proizvoda za svaki kreditni proizvod kao i Ugovorom o kreditu.

Banka može naplatiti naknadu za izmjenu uslova kredita, na zahtjev klijenta, u skladu sa posebnom odlukom Kreditnog /Nadzornog odbora.

Na zahtjev Klijenta, Banka će izdati potvrdu o stanju duga/zaduženosti uz naplatu provizije definisane važećim Katalogom kreditnih proizvoda i Odlukom o tarifama.

Na zahtjev Klijenta, Banka će izdati Izvod iz Centralnog registra kredita za poslovne subjekte i fizička lica uz naplatu provizije definisane važećim Katalogom kreditnih proizvoda i Odlukom o tarifama.

Banka može, na zahtjev klijenta, izdati i pismo o namjerama ("**Pismo namjera**") kojim se obavezuje da će klijentu odobriti neki od svojih proizvoda ili preuzeti neki od budućih rizika u poslovanju klijenta ("Obavezujuće pismo") ili izjavljuje da će razmatrati takvu mogućnost, u skladu sa kreditnom politikom Banke i ocjenom boniteta klijenta ("Neobavezujuće pismo"). Za svako neobavezujuće i obavezujuće pismo Banka će naplatiti proviziju definisanu važećim Katalogom kreditnih proizvoda i Odlukom o tarifama odnosno shodno odluci Kreditnog/Nadzornog odbora Banke.

Banka ima pravo da na neiskorišteni dio odobrenog okvira za finansijsko praćenja i odobrenog prekoračenja po transakcionom računu - overdraft kreditu za poslovne subjekte obračunava naknada u visini od 2% godišnje.

Klijent će snositi i ostale troškove nastale po osnovu Ugovora kreditu kao što su: troškovi taksi u vezi sa ovjerom ugovora, troškove notarske obrade, troškove procjene pokretne i nepokretne imovine, revizije procjene, troškove pribavljanja polise osiguranja za pokretnu imovinu i nepokretnosti, troškove uspostavljanja ostalih instrumenata obezbjeđenja, troškove ishođenja brisovne dozvole i troškove brisanja zaloga iz Registra zaloga po otplati kredita kao i sve druge troškove koji su prouzrokovani neurednom otplatom kredita: troškovi slanja opomena, troškove trećih lica koje Banka angažuje, troškovi pribavljanja dokumentacije neophodne za pokretanje sudskog postupka i sl.

4.11.f. Dokumentarni poslovi

Član 28.

Banka može izdavati garancije po nalogu svojih komitenata (fizičkih lica i poslovnih subjekata) u domaćoj i stranoj valuti. U ponudi su sve vrste nostro i loro garancija:

Plative garancije (garancije za obezbjeđenje plaćanja, garancije za uredno vraćanje kredita, carinske garancije i sl.) u domaćoj i stranoj valuti.

Činidbene garancije (garancije za dobro izvršenje posla, za ozbiljnost ponude, za povrat avansa sl.) u domaćoj i stranoj valuti.

Banka od Klijenta (nalogodavca) čiji zahtjev za izdavanje garancije razmatra, zahtijeva i pribavlja sve podatke, informacije i dokumentaciju u skladu sa zakonskim propisima i internim procedurama Banke.

Na osnovu analize dosadašnjeg poslovanja Klijenta sa Bankom, urednosti u izmirenju postojećih obaveza prema Banci, te ocjene kreditne sposobnosti i kvaliteta ponuđenih instrumenata obezbjeđenja nadležno tijelo u Banci donosi odluku o odobrenju garancije.

Na osnovu odluke nadležnog tijela Banke, sa Klijentom se u pisanoj formi zaključuje ugovor kojim se regulišu uslovi korišćenja odobrene garancije i međusobna prava i obaveze.

Banka u zavisnosti od vrste i roka važenja garancije naplaćuje jednokratnu naknadu za odobravanje garancije kao i kvartalnu naknadu za korištenje nostro garancije u skladu sa Katalogom kreditnih proizvoda

Kvartal se računa kao period od 3 mjeseca od datuma izdavanja garancije ukoliko nije drugačije ugovoreno. Svaki započeti kvartal računa se kao cijeli kvartal.

Ostale naknade vezane za dokumentarno poslovanje Banka naplaćuje u skladu sa važećom Odlukom o tarifama.

Ukoliko Klijent ne izvrši svoju obavezu za koju je Banka garancijom garantovala, korisnik garancije tada aktivira garanciju dostavljajući Banci poziv za plaćanje sa pratećom dokumentacijom koja se pregleda i opravdanosti istog Banka vrši plaćanje zahtjevanog iznosa. Po izvršenju plaćanja Banka aktivira instrumente obezbjeđenja po predmetnoj garanciji, radi namirenja nastalog duga koji sada ima sve osobine dospjelog kredita sa pripadajućim zakonskim kamatama i troškovima.

U svom radu Banka se rukovodi važećim zakonskim propisima i pravilima koji definišu ovaj segment poslovanja te internim odlukama, procedurama i aktima kao i međunarodnim pravilima i propisima koji se odnose na dokumentarne poslove.

1. POSEBNE ODREDBE

5.1. Instrumenti obezbjeđenja

Član 29.

Radi obezbjeđenja svojih potraživanja Banka od Klijenta/učesnika na strani Klijenta pribavlja određene instrumente obezbjeđenja i to:

- **Mjenica** - predstavlja hartiju od vrijednosti koja može biti instrument plaćanja i instrument obezbjeđenja. Mjenica je hartija od vrijednosti po naredbi koja glasi na određeni iznos i koja svom imatelju daje pravo da taj iznos naplati od lica koje je u njoj naznačeno kao dužnik/ci. Banka u svom poslovanju u pravilu zaprima bjanko mjenice sa klauzлом „bez protesta”. U slučaju da Banka primljenu mjenicu ne može realizovati usljed prestanka ili iz drugih razloga saglasno zakonskim propisima ili ako budu upotrebljene radi naplate dospjelih potraživanja Banke, Klijent prihvata da će na pismeni zahtjev Banke, u roku od 5 dana od dana prijema tog zahtjeva, obezbijediti nove mjenice.
- **Nalozi** - Klijent / poslovni subjekt dostavlja Banci bjanko naloge uz Izjavu o računima i ovlaštenju za blokadu, a kojima Banka, u slučaju da Klijent ne izmiruje na vrijeme svoje dospjele obaveze, vrši blokadu svih računa Klijenta (transakcioni računi, depozitini, štedni i dr.) i naplaćuje se sa istih u visini dospjelih ukupnih obaveza Klijenta.
- **Isprava za zapljenu plate** - Klijent /fizičko lice može ovjerenom ispravom dati saglasnost da se radi naplate potraživanja Banke zapljene dio njegove plate i da se naplati sa istog. Takva isprava ima pravno dejstvo rješenja o izvršenju. Ispravu sa dejstvima dostave rješenja o izvršenju poslodavcu dostavlja povjerilac preporučenom poštanskom pošiljkom sa povratnicom. Izuzetno, zapljena na osnovu saglasnosti Klijenta nema uticaja na sprovođenje izvršenja na plati radi namirenja potraživanja po osnovi zakonskog održavanja, naknade štete nastale po osnovi narušenja zdravlja ili smanjenja odnosno gubitka radne sposobnosti i naknade štete po osnovi izgubljenog održavanja zbog smrti davaoca održavanja. Izvršenje na primanja može se sprovesti do iznosa od jedne polovine, ako primanje potraživanja ne prelaze 1.000 KM mjesečno, a na dijelu primanja koje prelazi 1.000 KM mjesečno, izvršenje se može sprovesti do iznosa od dvije trećine primanja (u skladu sa ZIP-u).

- **Solidarni jemac /Jemac platac** u skladu sa ZOO, odgovara Banci kao Klijent za cijelu obavezu iz zasnovanog poslovnog odnosa Klijent -Banka i Banka može da zahtijeva njeno ispunjenje od Klijenta ili od Solidarnog Jemca ili od svih u isto vrijeme.
- **Hipoteku** je moguće zasnovati jedino na nepokretnostima ako zakonom nije drugačije određeno (Zakonom o stvarnim pravima RS). Hipoteka se najčešće zasniva pravnim poslom -ugovorom notarski obrađenim. Hipoteku za obezbjeđenje potraživanja Klijenta može dati i treće lice.
- **Zalog pokretnih stvari** - se zasniva na kvalitetnim pokretnim stvarima; vozilima i opremi Klijenta ili trećeg lica/založnog dužnika. Klijent/založni dužnik je je dužan naznačiti koje su pokretne stvari založene u korist Banke. Sa Klijentom se zaključuje Ugovor o zalozi i predmetno pokretnoj stvari se zalažu Registru zaloga BiH .
- **Zalog novčanih sredstva (depozit/štedni ulog)** - radi obezbjeđenja potraživanja Banke prema Klijentu zaniva se zaloga i na na štednom ulogu /depozitu Klijenta ili trećeg lica. Klijent /treće lice je saglasno da se iz založenog depozita Banka namiruje vansudskim putem.
- **Zalog hartija od vrijednosti** - sa Klijentom se zaključuje Ugovor o zalozi i založno pravo se registruje u CRHOV RS.
- **Polisa osiguranja** - Klijent se obavezuje dostaviti polisu osiguranja (nekretnina, pokretnih stvari, životno, osiguranje potraživanja i dr. osiguranje) za sve vrijeme trajanja poslovnog odnosa tj. do potpunog namirenja Banke po određenom potraživanju, vinkulirana u korist MF banka a.d. Banja Luka. Ukoliko Klijent ne ispuni obavezu osiguranja isti ovlašćuje Banku da u njegovo ime i za njegov račun izvrši plaćanje premije osiguranja, te za nastale troškove tereti Klijenta. Tako nastali troškovi smatraju se dospjelim na dan izvršenja plaćanja i počevši od datuma podliježu odredbama obračuna zatezne kamate.
- **Druge instrumente obezbjeđenja** u skladu sa pozitivnom zakonskom regulativom i procedurama Banke.

Član 30.

Ugovorne strane su saglasne da Banka u slučaju neuredne otplate kredita ima pravo da odredi redosljed aktiviranja dostavljenih instrumenata obezbjeđenja, izuzev u slučajevima gdje je zakon propisao redosljed. Banka ima pravo da istovremeno aktivira više instrumenata obezbjeđenja.

Klijent je saglasan da Banka ima pravo da traži informacije o njihovoj pokretnoj i nepokretnoj imovini od nadležnih organa u slučaju pokretanja postupka prinudne naplate dospjelih Klijentovih potraživanja.

U slučaju bilo kakve sadašnje ili buduće promjene kod Klijenta/drugih učesnika na strani Klijenata, gubitka ili oštećenja, ili drugog pada vrijednosti dogovorenog obezbjeđenja, Banka ima pravo zahtijevati dodatno obezbjeđenje, a Klijent se obavezuje postupiti po zahtjevu Banke.

5.2. Raskid ugovora

Član 31.

Banka ima pravo da otkáže poslovni odnos zasnovan sa Klijentom, te ima pravo da proglasi dospjelim ukupnu obavezu Klijenta prema Banci i zahtijevati povrat cjelokupne obaveze sa kamatama i drugim troškovima i prije dospjeća, u slučaju sljedećeg:

- Klijent/Sudužnik/drugi učesnik na strani Klijenta kasni sa ispunjenjem dospjelih obaveza,
- da se odobreni proizvod Banke ne koristi za odobrene namjene ako je namjena definisana,
- da je nad Klijentom otvoren postupak stečaja ili likvidacije,
- Klijent postane prijeteći insolventan ili njegov poslovni i transakcioni račun bude blokiran,
- Klijent na zahtjev Banke ne dostavi instrumente obezbjeđenja, a Banka utvrdi da postojeći kolateral iz poslovnog odnosa nije dovoljan za obezbjeđenje potraživanja Banke, odnosno u slučaju da se pojave novi momenti koji ukazuju na činjenicu da su instrumenti obezbjeđenja faktički i pravno neregularni (npr. postojanje prava trećih lica, oštećenje predmeta hipoteke itd.),
- Korisnik kredita ne ispunjava bilo koju obavezu preuzetu po zaključenom poslovnom odnosu,
- u svim drugim opravdanim slučajevima u kojima Banka jeste izvršila procjenu da je naplata potraživanja Banke neizvjesna.

Otkazni rok je minimum 15 dana računajući od dana saopštenja otkaza Klijentu pismenim putem. Klijent je obavezan da do isteka otkaznog roka ispuni Banci obaveze sa pripadajućim kamatama i troškovima, pri čemu će se primenjivati kamatne stope saglasno odlukama i aktima poslovne politike Banke.

5.3. Odustanak/otkaz od strane Klijenta

Član 32.

Klijent se obavezuje da će u slučaju odustanka od Ugovora prije isplate iznosa kredita/izvršene usluge Banci nadoknaditi nastale troškove obrade zahtjeva u skladu sa internim aktima Banke ili posebnom odlukom.

Klijent ima pravo da otkaže kredit, pismenim putem u slučaju da ne pristaje na određene promjene uslova korištenja proizvoda/usluge o kojim ga je Banka obavijestila. U tom slučaju je dužan Banci da izmiri sve dospjele obaveze.

5.4. Prenos potraživanja

Član 33.

Klijent /Sudužnik /Solidarni jemac /svi drugi učesnici na strani Klijenta su saglasni da Banka ima pravo prodati potraživanje i prenijeti instrumente obezbjeđenja potraživanja iz ovog Ugovora na treću osobu, a poštujući važeću regulativu.

6. OPŠTI USLOVI POSLOVANJA ZA FIZIČKA LICA, KORISNIKE BANKARSKIH USLUGA U SKLADU

SA ZAKONOM O BANKAMA RS

6.1. ZAJEDNIČKE ODREDBE

6.1.a. Pojam opštih uslova poslovanja

Član 34.

Opšti uslovi poslovanja definisani ovim poglavljem se primjenjuju na fizička lica, Korisnike bankarskih usluga u skladu sa Zakonom o bankama, Glavom VI. „Zaštita prava i interesa korisnika bankarskih usluga”. (u daljem tekstu skraćeno: Korisnik / Korisnici).

Odredbe poglavlja 6. Opštih uslova poslovanja u odnosu na Korisnike imaju prioritet u primjeni u odnosu na ostale odredbe (poglavlja od 1-5).

Za sve što nije regulisano poglavljem 6. primjenjivaće se ostale odredbe Opštih uslova poslovanja, izuzev ako nisu u suprotnosti sa zakonskom regulativom.

Za sve što nije regulisano ovim poglavljem i Opštim uslovima poslovanja MF banke ad. Banja Luka, primjenjivaće se odredbe pozitivne zakonske regulative.

6.1.b. Oglašavanje opštih uslova poslovanja

Član 35.

Banka je dužna da Opšte uslove poslovanja oglašava na jasan i razumljiv način, dajući tačne, potpune, nedvosmislene i reprezentativnim primjerom prikazane standardne podatke, a koji su nepohodni prosječnom Korisniku za donošenje odgovarajuće odluke o korišćenju usluga i zasnivanju odnosa i zaključenju ugovora sa Bankom.

6.1.c. Pojam Korisnika

Član 36.

Korisnik je fizičko lice koje stupa u odnos sa Bankom radi korišćenja usluga u svrhe koje nisu namijenjene njegovoj poslovnoj djelatnosti ili drugoj komercijalnoj djelatnosti (u daljem tekstu: Korisnik).

Ove odredbe poglavlja 6. Opštih uslova poslovanja, ne primjenjuju se na:

ugovore o kreditu u iznosu manjem od 400 KM i većem od 150.000,00 KM,

- ugovore o lizingu kod kojih nije ugovorena mogućnost da primalac lizinga stekne pravo svojine na predmetu lizinga,
- ugovore o kreditu preko tekućeg računa (dozvoljeno prekoračenje) sa obavezom otplate u roku od 30 dana,
- ugovore o kreditu zaključene u postupku poravnjanja pred sudom ili nekim drugim organom određenim zakonom,
- ugovore o odgađanju plaćanja postojećeg duga po kreditu, bez plaćanja naknade,
- ugovore o kreditu kod kojih ne postoji obaveza plaćanja bilo kakvih troškova i ugovora kod kojih se kredit mora otplatiti u roku od tri mjeseca , uz plaćanje samo zanemarljivih ukupnih troškova kredita i
- ugovore o kreditu koji su obezbijeđeni založnim pravom na pokretnosti ako je odgovornost korisnika strogo ograničena na vrijednost založene stvari.

6.1.d. Pojam bankarske usluge

Član 37.

Bankarske usluge su usluge koje Banka pruža Korisnicima u poslovima odobravanja kredita, primanja novčanih depozita i uloga na štednju, otvaranja i vođenja računa, odobravanja dozvoljenog prekoračenja po računu,

izdavanja platnih kartica kao i drugih poslova koji iz njih proizilaze i koje Banka obavlja u skladu zakonom (u daljem tekstu: usluge).

Banka prilikom pružanja svojih usluga Korisnicima se pridržava sljedećih načela:

- savjesnosti i poštenja
- postupanja sa pažnjom dobrog stručnjaka u izvršavanju svojih obaveza
- ravnopravnog odnosa Korisnika sa Bankom
- zaštite od diskriminacije
- transparentnog poslovanja i informisanja ,
- ugovaranja obaveza koje su određene ili odredive i
- prava Korisnika na prigovor i obeštećenje.

Banka je dužna da se pridržava naprijed navedenih načela u svim fazama zasnivanja i postojanja odnosa sa Korisnikom (oglašavanja, pregovaračkoj fazi i predaji nacrtu ugovora, zaključenju ugovora, korišćenju usluge i trajanju ugovornog odnosa).

6.1.e. Informisanje Korisnika u pregovaračkoj fazi

Član 38.

Banka u pregovaračkoj fazi informiše Korisnika o uslovima i svim bitnim karakteristikama usluge koju nudi u obliku standardnog informacionog lista u pisanoj formi ili elektronskom obliku, a koji sadrži:

- vrstu usluge,
- naziv i adresu sjedišta Banke,
- iznos usluge, oznaku valute i uslove korišćenja,
- trajanje ugovora,
- visinu i promjenjivost nominalne kamatne stope i elemente na osnovu koji se definiše ugovorena promjenljiva kamatna stopa, visinu kamatene stope u vrijeme zaključenja ugovora , periode u kojima će se mijenjati i način izmjene, kao i fiksni element ako je ugovoren,
- efektivnu kamatnu stopu i ukupna iznos koji korisnik mora da plati , odnosno koji treba da mu se isplati, prikazan preko reprezentativnog primjera u kojem su naznačeni svi elementi korišćeni u obračunu te stope,
- iznos i broj rata kredita i periode u kojem dospijevaju (mjesečno, tromjesečno i drugo),
- troškove održavanja jednog ili više računa na kojima će se evidentirati transakcije, izuzev ako to otvaranje računa nije samo ponuđena opcija , zajedno sa troškovima korišćenja određenog sredstva otplate , kako za transakcije plaćanja , tako i za povlačenje sredstava , te sve druge naknade i troškove koji proizilaze iz ugovora uz određenje da li su fiksni ili promjenljivi i uslove pod kojima se mogu mijenjati,
- informaciju o obavezi korišćenja notarskih usluga prilikom zaključenja ugovora,
- informaciju o obavezi zaključenja ugovora o sporednim uslugama povezanim sa osnovnim ugovorom, naročito kada je zaključenje takvog ugovora obavezno radi dobijanja usluge prema uslovima iz oglasa,
- kamatnu stopu koja se primjenjuje u slučaju kašnjenja u izmirenju obaveza i pravila za njeno prilagođavanje , te druge naknade koje se plaćaju u slučaju neispunjenja obaveza,

- upozorenje sa posljedicama propuštanja izmirenja obaveza,
- instrumentima obezbjeđenja za ispunjenje obaveza sa podatkom o redoslijedu i načinu izmirenja obaveza iz instrumenata obezbjeđenja,
- pravo Korisnika na odustajanja od ugovora, uslove i način odustajanja, kao i visinu troškova u vezi s tim,
- pravo Korisnika na prijevremenu otplatu kredita i pravo Banke na naknadu, kao i visina naknade za isto,
- pravo Korisnika da u toku procjene njegove kreditne sposobnosti besplatno dobije obavještenje o rezultatima uvida u baze podataka,
- pravo Korisnika da dobije besplatnu kopiju nacрта ugovora, izuzev ako Banka u vrijeme podnošenja zahtjeva Korisnika, ocijeni da ne želi zasnovati odnos sa Korisnikom u konkretnom pravnom poslu,
- period u kojem Banku obavezuju podaci dati u pregovaračkoj fazi i
- uslove polaganja novčanog depozita kod Banke ako je to uslov za odobravanje kredita, kao mogućnost i uslove prebijanja kredita i depozita.

Svi podaci i informacije u vezi sa uslugom koju Banka nudi moraju biti ispisani jednakom veličinom slova i jednako uočljivi u standardnom informacionom listu.

Na zahtjev Korisnika, Banka je dužna da razjasni podatke, pruži informacije i da adekvatna objašnjenja u vezi sa uslugom koju nudi, na način koji će Korisniku omogućiti da uporedi ponude različitih davalaca usluga, da sagleda prednosti, nedostatke i specifične rizike koje usluga može da prouzrokuje na njegov ekonomski položaj i procijeni da li usluga odgovara njegovim potrebama i finansijskoj situaciji, radi donošenja promišljene odluke o korišćenju usluge.

Prije zaključenja ugovora Banka je dužna da Korisniku predoči sve informacije o usluzi, odnosno učini dostupnim sve bitne uslove i elemente ugovora iz kojih su jasno vidljiva prava i obaveze ugovornih strana i na zahtjev Korisnika bez naknade, preda nacrt ugovora radi razmatranja izvan prostorija Banke, u periodu koji je određene u standardnom informacionom listu.

Ako se usluga ugovara u protivvrijednosti strane valute, odnosno u stranoj valuti prema propisima o deviznom poslovanju, Banka je dužna da Korisniku ukaže na devizne i druge rizike koje Korisnik preuzima u tom slučaju.

6.1.f. Zajednički elementi ugovora o pružanju usluga banke

Član 39.

Obavezni elementi ugovora o kreditu, novčanom depozitu, ulogu na štednju, otvaranju i vođenju računa i dozvoljenom prekoračenju su:

- vrsta usluga,
- naziv, ime i adresa ugovornih strana,
- iznos, oznaka valute i uslovi korišćenja usluge,
- period na koji se usluga ugovara,

- visina nominalne kamatne stope uz određenje da li je fiksna ili promjenljiva, a ako je promjenljiva – elemente na osnovu kojih se određuje (referentna kamatna stopa, indeks potrošačkih cijena i drugo), njihovu visinu u vrijeme zaključenja ugovora, periode u kojim će se mijenjati, kao i fiksni element ako je ugovoren,
- efektivna kamatna stopa i ukupan iznos koji korisnik mora da plati, odnosno koji treba da mu se isplati, izračunat na dan zaključenja ugovora,
- metod koji se primjenjuje prilikom obračuna kamatne stope (konformni, proporcionalni i drugo),
- troškovi održavanja jednog ili više računa na kojima će se evidentirati transakcije uplata i povlačenja sredstava, izuzev ako to otvaranje računa nije samo ponuđena opcija, zajedno sa troškovima korišćenja određenog sredstva otplate, kako za transakcije plaćanja tako i povlačenja sredstava, te sve druge naknade i troškovi koji proizilaze iz ugovora uz određenje da li su fiksni ili promjenljivi i uslovi pod kojima se mogu mijenjati,
- stopa zatetezne kamate u trenutku zaključenja ugovora koja se primjenjuje u slučaju kašenjenja u izmirenju obaveza i pravila za njeno prilagođavanje, te sve druge naknade koje se plaćaju u slučaju neispunjenja obaveza,
- upozorenje u vezi sa posljedicama propuštanja izmirenja obaveza i
- postupak zaštite prava Korisnika, korišćenje vansudskog prigovora i adresa institucije kojoj se podnosi.

Banka je dužna da ugovore o pružanju usluga koje zaključuje sa Korisnikom sačini u pisanoj formi ili elektronskom obliku i svakoj ugovornoj strani obezbijedi primjerak ugovora.

Novčana ugovorna obaveza mora biti određena odnosno određiva:

- po iznosu ako ugovor sadrži podatke pomoću kojih se njena visina može odrediti odnosno ako zavisi od ugovornih promjenljivih elemenata, odnosno promjenljivih i fiksnih, s tim što su promjenljivi elementi oni koji se zvanično objavljuju (referentna kamatna stopa, indeks potrošačkih cijena i drugo) i
- vremenski određiva ako se na osnovu ugovorenih elemenata može utvrditi kada dospijeva.

Ako Banka namjerava da izmijeni neki od obaveznih elemenata ugovora zaključenog sa Korisnikom dužna je da pribavi pisanu saglasnost prije primjene te izmjene, izuzev za izmjenu promjenljive kamatne stope. Ukoliko Korisnik nije saglasan sa sa izmjenama obaveznih elemenata ugovora, Banka ne može jednostrano da izmijeni uslove iz ugovora, niti ugovor jednostrano raskinuti, odnosno otkazati, osim u slučaju postojanja razloga predviđenim zakonom koji uređuje obligacione odnose.

Banka je dužna da Korisnika u roku i na način određen ugovorom, obavijesti o promjeni podataka koji ne predstavljaju obavezne elemente ugovora.

6.1.g. Kamatne stope u ugovoru

Član 40.

Ugovor sa fiksnom kamatnom stopom je ugovor u kojem su Banka i Korisnik ugovorili jedinstvenu kamatnu stopu za cijeli period trajanja ugovora ili nekoliko kamatnih stopa za pojedine periode koristeći isključivo određen fiksni procenat. Ako u ugovoru nisu utvrđene sve kamatne stope, smatra se da je kamatna stopa fiksna za one periode za koje je prilikom zaključenja ugovora visina stope utvrđena isključivo određenim fiksnim procentom dogovorenim prilikom zaključenja ugovora.

Promjenjivost kamatne stope podrazumjeva promjenu referentne kamatne stope (EURIBOR), dok kamatna marža predstavlja fiksni iznos kamatne stope koji se neće mijenjati za čitav period trajanja Ugovora o kreditu.

Promjenjivost referentne kamatne stope (EURIBOR)

EURIBOR se određuje fiksno 2 (dva) puta godišnje i to 31.12. i 30.06., s time što se u prvom polugodištu primjenjuje EURIBOR određen na dan 31.12. a u drugom polugodištu određen na dan 30.06., zaokružen na sljedeću veću 1/10.

Banka će u svojim prostorijama kao i na internet stranici objavljivati visinu referentne kamatne stope koju primjenjuje na nove i postojeće plasmane.

6.1.h. Zaključenje ugovora o sporednim uslugama

Član 41.

Ako je zaključenje i realizacija ugovora sa Korisnikom uslovljeno zaključenjem ugovora o sporednim uslugama, a pri tome se cijena sporedne usluge ne može odrediti unaprijed, uslovi za zaključenje takvog ugovora moraju biti dati na jasan, sažet i vidljiv način, zajedno sa iskazivanjem EKS, a Banka ne može Korisnika uslovljavati izborom davanja te usluge.

U sporedne usluge ne uključuje se: usluge otvaranja i održavanja jednog ili više računa na kojima se isključivo evidentiraju transakcije podizanja, plaćanja i povlačenje sredstava, te druge transakcije koje proizilaze iz korišćenja ugovorene usluge.

6.1.i. Prigovor korisnika

Član 42.

Korisnik, jamac ili drugo lice koje lično obezbjeđuje ispunjenje obaveza Korisnika ima pravo na prigovor, ako smatra da se Banka ne pridržava odredaba zakona, opštih uslova poslovanja, dobre poslovne prakse i obaveza iz zaključenog ugovora.

Banka je dužna da u skladu sa svojim procedurama dostavi odgovor podnosiocu prigovora u roku od 30 dana od dana podnošenja prigovora. Ako Banka u pomentuom roku ne dostavi odgovor podnosiocu prigovoraili podnosilac prigovora nije zadovoljan odgovorom, podnosilac prigovora ima pravo da o tome pisano obavijesti i uloži prigovor Ombudsmanu za bankarski sistem (u daljem tekstu: Ombudsman), koji je uspostavljen u okviru ABRS na adresu: Agenciji za bankarstvo Republike Srpske, Ul. Vase Pelagića 11, Banja Luka.

Nakon prijema pisanog obavještenja ili prigovora Korisnika, ako ocijeni da je prigovor opravdan, Ombudsman će da zahtijeva od Banke da se u roku od 8 dana izjasni o navodima obavještanja, odnosno prigovora. Ako Banka u propisanom roku propusti da se izjasni ili se izjasni, a Ombudsman ocijeni da su u pitanje povrede odredaba ovih Opštih uslova poslovanja i regulative, Ombudsman, Korisnik ili Banka mogu dati prijedlog za pokretanje postupka posredovanja u mirnom rješavanju spornog odnosa.

6.2. Posebene odredbe za pojedine vrste usluga vezano za poslovanja sa fizičkim licima – korisnicima bankarskih usluga

6.2. a. Ugovor o kreditu

Član 43.

I. Obaveze Banke prije zaključenja ugovora o kreditu:

Banka je obavezna da prije zaključenja ugovora o kreditu procijeni kreditnu sposobnost korisnika, jemca ili drugog lica koje lično obezbjeđuje ispunjenje obaveze korisnika, na osnovu dostavljene dokumentacije i podataka dobijenih od korisnika, uvidom u kreditne registre, uz pisanu saglasnost lica na koje se podaci iz registra odnose, kao i javne registre i baze podataka.

Prije zaključenja ugovora o kreditu Banka je dužna, uz prethodnu pisanu saglasnost korisnika, jemca ili drugog lica koje lično obezbjeđuje ispunjenje obaveze korisnika, međusobno ih informisati i upoznati sa dokumentacijom i podacima pribavljenim u postupku procjene kreditne sposobnosti.

Ukoliko jedno lice nije saglasno da se dobijeni podaci i dokumentacija za procjenu njegove kreditne sposobnosti saopšte drugim licima, banka je dužna da sa tom činjenicom upozna druga lica.

Ako Banka ispunjenje obaveza korisnika, po poslovima odobravanja kredita, obezbjeđuje jemstvom, dužna je da u pregovaračkoj fazi upozna jemca sa predmetom jemčenja, oblikom jemstva koji se ugovorom zahtijeva, obimom jemčeve odgovornosti na koju se obavezuje davanjem izjave o jemčenju, te da mu predoči sve informacije, odnosno učini dostupnim sve bitne elemente ugovora iz kojih su jasno vidljivi prava i obaveze ugovornih strana, i na njegov zahtjev, bez naknade, preda nacrt ugovora radi razmatranja izvan prostorija Banke.

Banka je dužna da prije zaključenja ugovora o jemstvu pribavi primjerak ugovora o davanju jemstva, zaključenog u pisanoj formi između korisnika i jemca.

II. Obaveze Banke prilikom zaključenja ugovora o kreditu:

Banka je dužna sačiniti Ugovor o kreditu koji će, pored elemenata navedenih u članu 36 . Opštih uslova poslovanja sadržavati i sljedeće obavezne elemente:

- kod kredita indeksiranoj u stranoj valuti- valutu u kojoj banka indeksira kredit, tip kursa valute koji se primjenjuje pri odobravanju, plasmanu i otplati kredita,
- pravo korisnika da od Banke na ugovoreni način, a najmanje jednom godišnje, bez naknade, dobije pisani izvod o stanju njegovog kreditnog zaduženja, uključujući podatke o iznosu otplaćene glavnice i kamate, kao i iznos preostalog duga,
- ukupne troškove kredita,
- ukupan iznos koji korisnik treba da plati,
- po potrebi odredbu o obavezi korišćenja i plaćanju troškova notarskih usluga,
- instrumente obezbjeđenja ispunjenja obaveza sa informacijom o redosljedu i načinu izmirivanja obaveza iz instrumenata obezbjeđenja,
- pravo korisnika na odustajanje od ugovora, uslove i način ostvarivanja tog prava i
- uslove i način prijevremene otplate kredita i visinu naknade Banke po ovom osnovu.

Banka je dužna da korisnika upozna sa ukupnim iznosom koji korisnik treba da plati odnosno ukupnim troškovima kredita koji uključuju kamate i naknade koje su direktno povezane sa odobravanjem i korišćenjem kredita i uključuju se u obračun i iskazivanje EKS

Pri zaključenju Ugovora o kreditu Banka je u obavezi da korisniku kredita uruči jedan primjerak plana otplate kredita koji se smatra sastavnim dijelom ugovora, a drugi primjerak ovog plana Banka zadržava u svojoj dokumentaciji.

Ako korisnik kredita polaže kod Banke namjenski depozit sa ugovorenom kamatnom stopom, Banka je dužna da primjeni isti metod obračuna kamate na depozit koji je primjenjen i na obračuna kamate na odobreni kredit.

III. Obaveze i prava ugovornih strana nakon zaključenja ugovora o kreditu:

Banka ne može korisniku staviti na raspolaganje kreditna sredstva prije isteka roka od 14 dana od dana zaključenja ugovora, izuzev na izričit zahtjev korisnika.

Korisnik ima pravo da odustane od zaključenog ugovora o kreditu, bez navođenja razloga za odustanak, u roku od 14 dana od dana zaključenja ugovora, odnosno u kraćem roku ugovorenom za stavljanje kreditnih sredstava na raspolaganje na njegov izričit zahtjev, pod uslovom da nije počeo da koristi kreditna sredstva.

Korisnik je dužan da o svojoj namjeri odustanka od ugovora obavijesti Banku u pisanoj formi, pri čemu se datum prijema tog obavještenja smatra datumom odustanka od ugovora.

U slučaju odustanka korisnika od zaključenog ugovora o kreditu, Banka ima pravo na naplatu obračunate naknade za obradu kreditnog zahtjeva koja ne može biti veća od naknade u slučaju kada korisnik ne odustane od kredita.

Ako se ugovorne strane saglase da se kreditno zaduženje korisnika kao dužnika poveća, Banka je dužna da ponovo procijeni kreditnu sposobnost korisnika, jemca ili drugog lica koje lično obezbjeđuje ispunjenje obaveze korisnika, prije bilo kakvog značajnijeg povećanja ukupnog iznosa kredita.

Banka i korisnik ne mogu mijenjati obavezne elemente ugovora kojima se povećava obim jemčeve odgovornosti bez prethodne saglasnosti jemca u pisanoj formi.

Banka je dužna da na ugovoreni način, a najmanje jednom godišnje, bez naknade dostavi korisniku pisani izvod o stanju njegovog kreditnog zaduženja, uključujući podatke o iznosu otplaćene glavnice i kamate, kao i o iznosu preostalog duga

U slučaju ugovorene promjenljive kamatne stope, Banka je dužna da o izmjeni te stope, pisanim putem ili na drugi ugovoreni način, obavijesti korisnika prije početka primjene izmijenjene kamatne stope i u obavještenju navede datum od kada se izmijenjena stopa primjenjuje. Uz obavještenje Banka će korisniku besplatno dostaviti izmijenjeni plan otplate kredita nakon primjene nove kamatne stope.

Banka je dužna da u slučaju odobrenja kredita koji je indeksiran u stranoj valuti, primjenjuje isti tip kursa za otplatu kredita koji je primjenjen prilikom isplate kredita.

Korisnik može da vrati kredit, u potpunosti ili djelimično, prije roka određenog za vraćanje, pri čemu ima pravo na umanjenje ukupnih troškova kredita za iznos kamate i troškova za preostali period trajanja ugovora

(prijevremena otplata), ali je dužan da o namjeri prijevremene otplate kredita unaprijed obavijesti banku u ugovorenom roku.

U slučaju prijevremene otplate kredita, Banka ima pravo na objektivno opravdanu i ugovorenu naknadu troškova koji su direktno u vezi sa prijevremenom otplatom kredita, za kreditne proizvode kod kojih je ugovorena fiksna kamatna stopa. Naknada za prijevremenu otplatu kredita ne može biti veća od iznosa kamate koju bi Korisnik platio za vrijeme od dana vraćanja kredita do dana kada je kredit po ugovoru trebalo da bude vraćen.

U slučaju prijevremene otplate kreditnih proizvoda koji imaju ugovorenu varijabilnu kamatnu stopu koja se sastoji od fiksnog dijela – marže i varijabilnog dijela - referentne kamatne stope Banka neće naplaćivati naknadu za prijevremeni povrat.

U slučaju prijevremene otplate kreditnih proizvoda koji imaju ugovorenu fiksnu kamatnu stopu Banka će naplaćivati naknadu za prijevremeni povrat na sljedeći način:

ako je iznos prijevremene otplate u periodu od godinu dana > 10.000,00 KM i to:

- 1% ako je period između prijevremene otplate i roka dospijeća iz ugovora o kreditu $\geq$ 1 godina
- 0,5% ako je period između prijevremene otplate i roka dospijeća iz ugovora o kreditu < 1 godina

Ako Banka prenese potraživanje iz ugovora o kreditu drugoj banci ili finansijskoj organizaciji koja ima dozvolu ABRS - prijemniku, Korisnik prema prijemniku ima ista prava koja je imao prema Banci i može drugom prijemniku istaći, osim prigovora koje ima prema njemu, i one prigovore koje je imao prema Banci iz ugovora o kreditu, a prijemnik ne može korisnika dovesti u nepovoljniji položaj od položaja koji bi imao da to potraživanje nije preneseno i Korisnik zbog toga ne može biti izložen dodatnim troškovima.

Banka je dužna da obavijesti Korisnika o prenosu prava iz stava 1. ovog člana, izuzev ako je nastavila da u ime i za račun prijemnika po kreditu vrši naplatu uspostavljenog potraživanja od Korisnika.

Banci je zabranjeno da uslovljavanjem i ugovaranjem svoje prethodne saglasnosti ograničava prenos prava iz ugovora o kreditu sa svim sporednim pravima i garancijama na jemca ili drugo lice koje personalno obezbjeđuje ispunjenje obaveze Korisnika i koje je djelimično ili u potpunosti namirilo potraživanje Banke.

6.2.b. Ugovor o novčanom depozitu i ulogu na štednju

Član 44.

Ugovori o novčanom depozitu i ulogu na štednju, osim elemenata iz člana 40. Opštih uslova poslovanja, sadrže i sljedeće obavezne elemente:

- bezuslovne pogodnosti koje Banka pruža u vezi sa novčanim sredstvima na računu,
- plan isplate novčanih sredstava sa računa,
- način i uslove isplate sa računa u granicama raspoloživih sredstava,
- uslove i način automatskog produžavanja oročenja i
- iznos osiguranog depozita.

Kod ugovora o novčanom depozitu, naknade i drugi troškovi, ako su promjenljivi, moraju zavisiti od ugovorenih elemenata koji se zvanično objavljuju (referentna kamatna stopa, indeks potrošačkih cijena i drugo) i čija je priroda takva da na njihovu vrijednost ne može uticati jednostrana volja nijedne od ugovornih strana.

Banka je dužna da korisniku pri zaključenju ugovora o novčanom depozitu uruči jedan primjerak plana isplate depozita

U slučaju automatskog produžavanja oročenja novčanog depozita, Banka može ugovorom o oročenom depozitu definisati kaluzulu automatskog ponovnog oročenja, odnosno produženja oročenja na rok definisan inicijalnim ugovorom o oročenom depozitu, pod uslovima koji će biti u važnosti na dan ponovnog automatskog oročenja.

U slučaju ugovorene kaluzule automatskog ponovnog oročenja za oročene depozite fizičkih lica, Banka će, najkasnije (10) deset dana prije isteka inicijalnog ugovorenog roka oročenja depozita, obavijestiti deponenta - fizičko lice o datumu isteka roka depozita, o roku na koji se ugovor produžava i o kamatnoj stopi koja će biti u važnosti na dan ponovnog oročenja. Banka ovo obavještenje klijentu može dostaviti pismeno putem redovne ili elektronske pošte ili SMS-om ili telefonskim pozivom.

Ukoliko Klijent pismeno ili ličnim dolaskom u Banku, u roku od 5 (pet) dana od dana isteka roka oročenja, odnosno u roku od (15) dana od dana prijema gore navedenog obavještenja, ne zahtjeva isplatu oročenog depozita uvećan za iznos pripisane kamate, navedena sredstva oročenog depozita će se automatski ponovo oročiti pod uslovima koji su definisani gore navedenim obavještenjem, a koji će biti na snazi na dan ponovnog automatskog oročenja u skladu sa aktima Banke.

6.2.c. Ugovor o revolving kreditu

Član 45.

Ugovor o revolving kreditu je ugovor o kreditu koji Korisniku omogućava da jednom odobreni iznos kredita, u određenom periodu, može da povlači više puta pod istim uslovima, s tim što se neiskorišćeni dio kredita povećava za visinu otplate tog kredita.

Korisnik ima pravo da na uobičajeni način, u svakom trenutku i bez naknade, raskine ugovor o revolving kreditu, izuzev ako je ugovoren otkazni rok koji ne može biti duži od mjesec dana.

Banka može otkazati ugovor o revolving kreditu, ako je tako ugovoreno, uz obavezu pisanog obavještanja korisnika najmanje 30 dana unaprijed.

Banka može iz opravdanih razloga (neovlašćeno korišćenje kredita iz stava 1. ovog člana značajno pogoršanje kreditne sposobnosti korisnika i drugo) i ako je tako ugovoreno, privremeno ili trajno uskratiti korisniku pravo na povlačenje sredstava, s tim da je dužna da ga o razlozima uskraćivanja obavijesti u pisanoj formi ili elektronskim putem, i to, ako je moguće odmah ili u roku od naredna tri dana, osim kada je pružanje takvih obavještenja zabranjeno drugim propisima.

6.2.d. Ugovor o dozvoljenom prekoračenju računa

Član 46.

Ako je ugovorom o tekućem računu ugovoren kredit preko računa (dozvoljeno prekoračenje računa), Banka je dužna da izdavanjem i dostavljanjem izvoda, na ugovoreni način najmanje krajem svakog mjeseca, obavještava Korisnika o početnom saldu, promjenama stanja računa po osnovu uplata, isplata, naplata i plaćanja, te provizija i naknada koje Banka zaračunava za izvršene usluge, kao i o završnom saldu računa za izvještajni period.

Osim dostavljanja izvještaja o stanju računa, Banka je dužna da obavještava Korisnika o primijenjenim kamatnim stopama u izvještajnom periodu, kao i promjenama kamatnih stopa, naknada i troškova prije njihove primjene, u roku i na način utvrđen zakonom.

Korisnik računa ima pravo da bez naplate posebne naknade podigne sredstva sa svog računa otvorenog u Banci, u visini raspoloživih sredstava na računu.

Na osnovu pismenog zahtjeva, Korisnik računa ima pravo na besplatno gašenje računa.

Odredbe prvog, drugog, trećeg i četvrtog stava iz Čl. 44. pod tačkom III. „*Obaveze i prava ugovornih strana nakon zaključenja ugovora o kreditu*“ se primjenjuju i na ugovor o dozvoljenom prekoračenju računa.

6.2.e. Ugovor o izdavanju i korišćenju platne kartice

Član 47.

Ako je ugovorom o novčanom depozitu ili tekućem računu ugovoreno izdavanje i korišćenje platne kartice, ugovor sadrži i sljedeće obavezne elemente:

- valutu u kojoj se vrši obračunavanje dugovanja po kartici,
- obavještenje o postojanju naknade za podizanje gotovine na bankomatu druge banke, kao i iznos te naknade u slučaju podizanja gotovine na bankomatu banke izdavaoca,
- obavještenje o iznosu naknade za korišćenje platne kartice u inostranstvu, obavještenje o valuti u kojoj se evidentira transakcija izvršena u inostranstvu, kao i obavještenje o kursu koji se primjenjuje pri konverziji iznosa transakcija nastalih u inostranstvu u valutu zaduženja korisnika, uključujući i eventualne provizije koje se naplaćuju prilikom konverzije,
- prava i obaveze, način postupanja korisnika u slučaju uočenog neovlašćenog korišćenja podataka sa kartice, oštećenja, krađe ili gubitka kartice,
- prava i obaveze, način postupanja Korisnika i Banke u slučaju blokade kartice i
- odgovornost Korisnika i Banke izdavaoca kartice u slučaju krađe i gubitka kartice, odnosno u slučaju neovlašćenog korišćenja podataka sa kartice.

Banka je dužna da obezbijedi Korisniku da samo on ima pristup ličnom identifikacionom broju do uručjenja platne kartice. Banka izdavalac platne kartice snosi rizik u vezi sa dostavljanjem Korisniku platne kartice i ličnog identifikacionog broja.

Korisnik je dužan da bez odgađanja prijavi Banci gubitak, odnosno krađu platne kartice i da od Banke zahtijeva blokadu njene dalje upotrebe, a Banka je dužna da mu to u svakom trenutku omogući.

Ako Banka izdavalac platne kartice ne omogući Korisniku da u svakom trenutku prijavi gubitak, krađu ili transakciju izvršenu neovlašćenim korišćenjem platne kartice, odnosno podataka sa platne kartice ili mu ne omogući da zahtijeva blokadu njene dalje upotrebe – Korisnik ne snosi posljedice neovlašćene upotrebe, izuzev ako je sam izvršio zloupotrebu.

Korisnik ima pravo na besplatno gašenje platne kartice.

Odredbe prvog, drugog, trećeg i četvrtog stava iz Čl. 44. pod tačkom III. „*Obaveze i prava ugovornih strana nakon zaključenja ugovora o kreditu*“ se primjenjuju i na ugovor o izdavanju i korišćenju platne kartice .

6.2.f. Ugovor o ostalim uslugama

Član 48.

Ugovori o garancijama, avalu, akreditivu, sefu, kao i drugi ugovori po poslovima koje Banka obavlja u skladu sa zakonom moraju da sadrže vrstu i visinu svih nakanada i drugih troškova koji padaju na teret Korisnika.

7.ZAVRŠNE ODREDBE

7.1.Nadležnost suda

Član 49.

U slučaju da Klijent i Banka ne mogu mirnim putem da riješe svoj sporni odnos, a na čemu bi trebalo nastojati, za rješavanje sporova nadležan je sud u sjedištu Banke i ako zakonom nije drugačije određeno.

Kada su u pitanju Klijenti – fizička lica, korisnici usluga prema ZOB RS sporove iz Ugovora ugovorne strane su dužne rješavati sporazumno, a u slučaju da ne riješe sporazumno u sporovima sa Korisnikom finansijskih usluga nadležan je sud opšte mjesne nadležnosti za tuženog (prema prebivalištu tuženog odnosno ako nije poznato prebivalište prema boravištu tuženog kako je te regulisano važećim ZPP RS.

Za suđenje u sporovima za zaštitu prava Korisnika finansijskih usluga – fizičkih lica, potrošača prema ZOB pored suda opšte mjesne nadležnosti, nadležan je i Sud na čijem području potrošač ima prebivalište, odnosno boravište.

7.2.Način objave Opštih uslova

Član 50.

Banka Opšte uslove poslovanja, kao i njihove izmjene i dopune, objavljuje i čini dostupnim Klijentu najkasnije 15 dana prije početka primjene istih i to na jedna od slijedećih načina:

- na pogodnom mjestu u poslovnim prostorijama Banke u kojima se pružaju usluge Korisniku,
- u sredstvima javnog informisanja,
- na internet stranici Banke ili

Isticanjem Opštih uslova poslovanja na jedan od navednih načina smatra se da su isti objavljeni.

Opšti uslovi poslovanja ili dio istih se ističu i na web stranici Banke.

7.3.Objava kamatnih stopa, naknada i ostalih troškova

Član 51.

Banke podatke o kamatnim stopama, naknadama i troškovima vezano za svoje proizvode objavljuje javno i to isticanjem u poslovnim prostorijama Banke i/ili na zvaničnoj web stranici Banke.

Objavljivanjem podataka iz stava 1. ovog člana na jedan od navedenih načina, smatra se da je Klijent upoznat sa istima.

7.4.Stupanje na snagu Opštih uslova i izmjena i dopuna Opštih uslova

Član 52.

Ovi Opšti uslovi stupaju na snagu / primjenjuju se 15 dana od dana objavljivanja / isticanja na jedan od načina navedenih u Članu 51. Opštih uslova poslovanja.

Danom primjene ovih Opštih uslova poslovanja prestaju da važe Opšti uslovi poslovanja MF banka a.d. Banja Luka broj: NO - 236 / 2018 od 30.07.2018. godine.

